

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo laikraštis. L. Vyčių organizacijos organas,

TOMAS IV. SPALIŲ (OCTOBER) 5 D., 1917 M. NO. 16 (37)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Neužvilkite Motušės ir Tėvynės.

SIAME “Vyčio” numeryje skaitytojai ras eiles antgalviu “Lietuvos Vytis”. Kiekvienam tikram Vyčiui tos eilės prabilis į širdį.

Minėtose eilėse perstatoma nelaiminga lietuvė motušė, kuri netekus karėje savo keturių milžinų sūnų, o vieną išleidusi už jurių marių, liudi ant kapo žuvusiųjų sūnų ir mąsto apie ateitį. Visa jos viltis aname — už jurių iškeliausiam jauniausiam sanuje. Bet širdis jos pilna neramumo, nežinant, koks yra dabar tas jos sunus: ar jis atjaučia jos—motušės—ir tėvynės Lietuvos likimą, o gal pastojo išgama?

Motušės palikome ne vienas. Nelaimingos jos, nelaiminga tėvynė Lietuva! Ne viena gal, netekusi pasukutinės gyvenime atramos, taip kaip anoji, deda visą viltį į tuos, kurie iškeliauvo už jurių. Ne viena motušė atitoks, nusiramins, užmirš visus vargus ir pergyventus skausmus užnėrus rankas ant sugrįžusio iš užjurio sunaus kaklo. Jau ketvirtas tukstantis ištikimų Lietuvos vaikų susirinko po viena vėliava—po Vyčių vėliava, turinčių vieną mintį—grįžti ten, kur močiutė ir gimtinė ir paguosti

jas ir jų ateitį aprupinti. Bet ne viena motušė bus apvilta. Dar griaudžiau ims dejuoti, dar skaudžiau užlauš rankas. Nes bus sūnų, kurie neatsilieps nei į motušės, nei į tėvynės balsą.

Kas daryti, kad motušėms ir Lietuvai pagelbą suteikti?

* * *

Štai jau ateina ketvirtoji karės žiema, o su jaja draug eina naujos bado dienos Lietuvai. Šalip bado, žiema neša šaltį, nuo kurio Lietuvos žmonės, netekę virš galvų jokios pastogės, neturės kur pasislėpti.

Iš Lietuvos jau ateina liudnos žinios. Jau pasiekia pirmieji prašymų ir šauksmų griaudūs atbalsiai. Lietuviai, vokiečių apvogti, netekę duonos ir kitokių išteklių, miršta masėmis nuo bado į visokių ligų. Visus vaisius, kuriuos išdavė Lietuvos dirvos, pasidėkojant nežmoniškoms pastangoms senelių, moterų ir jaunamėčių jas apdirbusių, suėmė nuožmus priešas. Lietuviams paliko kambliai ir nuotrupos.

Kas ateinančią žiemą juos išmaitins, kas jų gyvastis išgelbės?

Mūsų tauta dabar pergyvena bai-

sų kryžių. Likimo ranka stumia mus link išnykimo. Mums reikalinga intempti visas energijos pastangas, išsinerti iš apsileidimo, kad atsispirti išnaikinimui, kad išsilaikyti prieš tą baisųjį uraganą, kuris negailestingai rauna mus nuo gyvenimo kelio!

* * *

Lietuviai neturi militarinės pajėgos atremti visus smugius ir nelaimes iš visų pusių gulančias ant Lietuvos. Bet turime išteklius moralių pajėgų, galingesnių už 42 cent. kanuoles. Lietuviai privalo panaudoti šitas pajėgas, kitaip reiks žūti. Šiandien kiekvienas lietuvis turi jausti priedermę palaikyti savo tautybę. Tik mes patys nusistumsime pražūtis pavojų. Tiktai rupestingas darbas ir pasišventimas gali išgelbėti Lietuvą nuo pražūtis.

Jau praktiškai turime rengties į gelbėjimo darbą. Skaitlingoji išeivija, tamptriai susirišusi šeimynos ir tautybės ryšiais su tautiečiais ir tėvyne, turi didelę dirvą prisirengti pagelbon prie atbudavojimo Naujos Lietuvos (Senobinė Lietuva griuvėsiuose). Kam išteks pajėgų, lai prisideda prie abelnojo tėvynės atstatymo. Kiekvienas lietuvis amerikietis galės prisidėti

prie to darbo savo prityrimu ir pavyzdžiais, galės padėti ne vien pinigais, bet ir patarimais atstatant miestus ir sodžius, uždedant naujus ukius, įvedant naujas gyvenimo sąlygas ir tvarką. Kiekvienas lietuvis privalo taupinti pinigus, o užsibaigus karei panaudoti Lietuvos gerovei. Lai milijonai dolerių, išnešti iš tėvynės, po karei grįžta atgal. Šiandien tas yra išgama lietuvių tautos, kuris nenori Lietuvai dirbti.

Nuo mažo ligi pasenusio, turtingi ir menkai pasiturintieji, visi privalo dirbti Lietuvai.

Pirmiausias mūsų rupestis dabar —gelbėti Lietuvą iš bado ir šalčio nasrų. Tris metus šelpę, jau inpratome prie nuolatinio davimo aukų Lietuvai. Ko didesnis vargas spaudžia, ko daugiau kenčia mūsų tėvynė, to labiau jai užjaučiame, prisirišame.

Rengdamiesi prie Lietuvos atgaivinimo, neužmirškime apsišarvoti visais įrankiais. Visų-pirma švieskimės, lavinkimės, tirkime visokias gyvenimo sritis, kad priėję prie didelio darbo, žinotume, kaip jį pradėti, kaip jį atlikti.

Lietuvos likimas mūsų rankose. Užtikrinkime jai šviesią, laimingą ateitį!

Apžvalga.

LIETUVIAMS KARININKAMS ŽINOTINA.

Didelis skaičius Vyčių jau pateko karuomenėn. Karuomenė ir toliau trauks iš mūsų organizacijos tvirčiausius narius.

Norėtume, kad tas jaunimas, atskirtas iš mūsų tarpo, dvasios ryšiais pasiliktų su mumis. Mums rupės jo likimas, mes indomaudami seksime jo padėjimą. Kiekviena žinutė, atsiliepinimas, bus mums brangus, artimas.

Užtad "Vytyje" įvesime **Karininkų Skyrių**, kuriame bus vieta išsipasakoti lietuviams karininkams savo vargus, savo reikalus ir abelnai bus vieta pasikalbėjimui su visuomene.

Vyčiams karininkams organą "Vyti" siūsime visur, iš kur tik paprašys.

Be to, kad sužinojus tikrą skaičių Vy-

čių karininkų, stengsimės daryti sistematišką surašą. Toks surašas visais žvilgsniais bus svarbus ir reikalingas. Tuo tikslu prašome pačių karininkų ir kuopų valdybų pranešti mums vardus ir pavardes narių patekusių karuomenėn.

KATALIKŲ SPAUDOS SAVAITES BEREINGIANT.

Jau katalikų spaudoje plačiai buvo rašoma ir aiškinama apie K. Spaudos Savaitę. Šiuosmet Sp. Savaitėms rengti duota du mėnesių: spalio ir lapkričio. Taip kad, kada kuriai kolonijai bus patogiau, tada ji galės įrengti.

Kiekvienas susipratęs katalikas turi apsimąstyti, kiek jam privalu toje Savai-

tėje padaryti. Padaryti kiekvienas privalo ir gali. Nuo rimtos ir geros spaudos išplatinimo priguli lietuvių tautos gerovė ir laimingesnė ateitis. Jei mūsų tautos kiekvienas narys būtų išbūdes ir susipratęs, kiek kiekvienam naudingam šalies piliečiui reikalinga, mūsų tautos šiandieną nemindžiotų ir neskriaustų.

Be to, kita svarbi priežastis mus, susipratusių katalikus, spiria spaudos reikalais rimtai rupinties. Įvairios rūšies pavojai nėra tiek bausūs mūsų tautai, kiek tvirkinanti laisvamanių spauda, kuri žudo prakilnius tautos idealus, platina bedievystę.

Todel nepasigailėkime darbo, kad Spaudos Savaitės pasekmės būtų koge-riausios.

LIETUVIŲ REIKALAI WASHINGTONE.

Kad lenkai nori unijos su lietuviais, apie tai mes gerai žinome ir nujaučiame. Žinome ir kodėl jos lenkai nori. Nerasdami iš lietuvių pusės net prielankumo apie uniją tarties, lenkai vis-gi drįsta kalbėti ir viešai skelbti pasauliui, buk unija tarp lietuvių ir lenkų turi drutą pamatą, net, buk, patys lietuviai jos pageidauja. Tokiomis žiniomis lenkai nori sudaryti pasaulyje pražutingą lietuviams opiniją, stengdamiesi unijos skraiste užkloti lietuvių tautos klausimą, o išstatyti jį bendrame sąryšyje su lenkų klausimu.

Lietuvių Informacijos Biuras Washingtone, kad užbėgus lenkų leidžiamoms žinioms kelią, pradėjusioms pasiekti šios šalies spaudą, Suvienytų Valtijų Valdžiai indavė tokį paaiškinimą:

Lietuvių memorandumas Suvienytų Valtijų Departamentui, Washington, D. C.

“Washington Post” ir kiti Amerikos laikraščiai paskelbė telegramą iš Amsterdamo su data rugsėjo 12 d. tokiu atgalviu: “Lietuviai reikalauja neprigulmybės ir susivienijimo su Lenkija.” Toliau apreiškiama, kad “Krakovo Lenkų Kliubo prezidentas gavo iš Lietuvos memorandumą, kur reikalaujama Lietuvos

neprigulmybės ir jos suvienijimo su Lenkija.”

Toks memorandumas galėjo but atsiųstas saujalės lenkų, Lietuvoje gyvenančių, bet jie nieko kito nereprezentuoja, kaip tik save.

Trys milijonai lietuvių jau keletą kartų apreiškė pasauliui, jog jie neturi ir nenori turėti jokių ryšių su Lenkija, išskiriant kaimynišką prietelystę.

Lietuviai reikalauja neprigulmybės Lietuvai; jos reikalavo jau anksčiau ir jie nesiliaus reikalavę iki jų teisingi reikalavimai nebus išpildyti.

Lietuviai reikalauja laisvės, nes jie nori užžibinti kultūros ir progreso žibintuvą laisvame krašte, kur niekas jiems nekludytų tame darbe. Todel jie nenori nieko turėti bendro su Lenkija.

Trumpas žvilgsnis į abiejų tautų istoriją parodo, jog ant kiek lenkai norėjo unijos su Lietuva, ant tiek didėjo lietuvių pasipriešinimas tam.

Teisybė, Lietuva ir Lenkija turėjo artimesnių ryšių, bet tie “ryšiai” buvo padaryti prieš Lietuvų norą. Ir prie pirmos progos lietuviai panaikino tą uniją. Kuomet jiems pavyko panaikinti tą netikėtą, netikrą ir neteisingą “politišką ryšį,” tai lenkai vėl stengėsi jį atnaujinti.

Daugelis lenkų bandymų sutverti naują politišką ryšį, (Vilniaus “unija” 1401; Horodlio 1413; Vilniaus 1432, 1499; Gardino 1501, 1548; ir Liublino 1659) visomet sukeldavo lietuvių pasipriešinimą.

Jei lietuviai šiek tiek būtų norėję unijos, kaip tai to norėjo lenkai, tai lenkams nebut reikėję po tiek kartų tą uniją sudaryti.

“Vienybės Lietuvninkų” 38 num. santaikoje su visais kaimynais, bet jie yra labai priešingi artimesniam ryšiui su Lenkija. Ir prieš tai jie smarkiai protestuoja.

Dr. Julius J. Bielskis,

Lietuvių reikalų atstovas.

LIBERALŲ NENUOSEKLUMAS.

“Vienybės Lietuvninkų” 38 num. radome žinutę, kurioje rašoma apie liberalų diskusijas tēmoje: “Vyčių naudin-

gumas". Diskusavo J. O. Širvydas, P. Norkus— "Vienybės Lietuvninkų" red., M. Stakėnas ir P. Bukšnaitis "Tarkos" redakt.

Toje-pat savaitėje išėjusiame "Garse" radome apie tų diskusijų pasekmes. Balsuojant 11 balsų prieš 6 pripažinta Vyčių nereikalingumas.

Liberalų diskusioje matome didelį nenuoseklumą tēmų pasirinkime. Juk visų-pirma mūsų liberalams labai reikalinga pažinti save.

Labai naudinga butų pagvildenti liberalams tēma, "Ar pritinka liberalams vadinties demokratais", kuriuo vardu jie mėgsta dengties ir didžiuloties. Jei tą tēmą nuosekliai išgvildentų, gal pamatytų, kaip jie demokratybei prilygsta.

Kita svarbi tēma liberalų diskusijoms: "Ar pritinka liberalams vadinties tautiečiais?" Jei jie turi griežtas pretenzijas tuomi vardu puoštis, tai kodėl pasiėlgime tautiečio vardą žemina? Kai Lietuva bado ir šalčio nasruose laukė pagelbos rankos, jai surinktas aukas užgrobė liberalai ir ligšiol tebevolioja užspaude. Nuo liberalų srovės pastaruoju laiku pasiėklus uždanga atidengė labai negražų reginį. Visuomenė ten pamatė šnipus, sėjančius jos tarpe teroro šmėklą ir parduodančius Lietuvos reikalus už svetimą pinigą.

Diskusuokite, vyručiai, ir toliau apie Vyčius ir jų naudingumą, o visuomenė jusų vertę žino ir be diskusijų.

TREMTINIŲ MOKSLEIVIŲ PADĖKA.

Brangūs Draugai[ės] Vyčiai(ės)!

Pereita rudenį mes kreipėmės į Jus prašydami kuom-nors mums padėti. Jūs užgirdote mūsų balsą ir surinkę aukų siunčiate per Tautos Fondą mums. Toksai Jūsų kilnus pasielgimas duoda mums viltį tikėti, kad kada nors visą Lietuvį katalikiška jaunuomenė, gyvenanti įvairiuose plataus pasaulio kraštuose, susivienys ir bendromis išgalėmis, petis į petį, sieks savo tikslo — atstatyti ir padaryti laimingą Lietuvą meilės, teisybės pamatais!..

Gal neužilgo nustos siausti baisus, kruvinas, naikinąs mūsų Tėvynę, karas ir beribis okeanas daugiau mus neskirs, nes Jūs, Broliūžiai — Sesutės, nieko nelaukdami sugrįšite į Lietuvą, ir mes kartu vis tiek iškovosime Jai laisvę!..

Ateitininkų konferencija reiškia gilią padėką už siunčiamas aukas ir brolišką mūsų vargų atjautimą!

Konferencijos birželio 5 dienos prezidiumas:

Juozas Vileišis,
P. Miknevičiūtė,

Už sekretariją — Ed. Jurauskas,
Domas Jasaitis.

Voronežas, Birželio 10 dieną, 1917 m.

Visais reikalais kreipkitės: —
Voronež, Ninišinskaja No. 27, učenų-koje obšč. A. Matulaitisu.

Redakcijos prierasas: — Visos lietuvių tautos, ypač jaunosios kartos mintys ir troškimai supuola į vieną visų-brangiausių obalsį: Laisva ir Neprigulminga Lietuva! Tą obalsį giliai širdyje auklėja jaunimas karės ištremtas už tėvynės sienų ir skurstąs svetimame krašte ir jaunimas, kurį įvairios aplinkybės anksčiau išstumė iš tėvynės ir privertė jieškoti prieglaudos įvairiuose pasaulio kraštuose.

Atspėjo Lietuvos ateitininkai, kad ir mūsų, Vyčių, širdys pasiilgę laukia valandos atnešančios progą grįžti tėvynėn ir imties darbo atstatymo jos iš pelenų ir griuvėsių.

Maloni Ateitininkų padėka už mūsų jiems prijautimą. Džiaugsimės, jei ir toliau galėsime jiems varge ir nelaimėje padėti!

J. Baltis.

Kur Eini?

Šiandieną, beskaitydamas laikraštį, užtikau editorijale sekantį sakinį: "Nei vieno žmogaus nerasi, kuris stovėtų ant vietos; jisai eina pirmyn arba atgal; bet, ant nelaimės, randasi daugiau tokių, kurie eina atgal, ir vien tik delto, kad jie tingi žengti pirmyn".

Pažvelgę į platų pasaulį, persitikrinsime teisingumu viršminėto sakinio. Atirasime milžinišką skaitlinę žmonių, kurie vargiai įstengia galus sudurti. Kiek jie padeda vargo, kol gauna kokį darbą. Vargais-negalais gavę darbą, dirba tik del to, kad gauti užmokestį; dirba tik tuomet, kada užveizda prižiūri juos. Tik ką nuėję prie darbo, o jau žiuri, ar toli pietūs ir vakaras. Elgiasi taip, kaip paskutinis baudžiauninkas. Bet jam kinkos dreba pamislijus, kad gali būti prašalintas nuo darbo, o kur tuomet jam reikėtų pasidėti?

Taip tai vargšas diena iš dienos ir rėplinėja vėžio žingsniais. Toksai žmogus niekuomet negali pasivaryti pirmyn. Ir netik negali pasivaryti pirmyn, bet jisai eina atgal! Jisai netik kad negali gauti geresnio darbo, bet netrukus ir nuo praščiausio lieka prašalintu; jisai liuosnoriai užsidėdamas vergijos jungą, užmuša savyje paskutinę kibirkštėlę žmoniškumo ir jau palieka tikru asilu...

Iš kitos pusės matome kitą, mažesnę būrį žmonių. Šitie taip-pat gavo toki-pat darbą, kaip ir pirmieji. Bet nepoilgam matome, juos jau prie darbo, kuris reikalauja šiek-tiek protavimo; toliau juos matome prie svarbesnio darbo; dar vėliau juos matome darbo prižiūrėtojais! Bet ir čia jie neapsistoja. Jie net, laikui bėgant, palieka darbo savininkais.

Taip tai neperseniai matėme būrį žmonių pradėdant vienodą darbą, pradėdant nuo-pat kopėčių apačios, bet nepoilgam reginis persimaino: matome tuos pačius darbininkus, tik kitose vietose. Vieni dasigavę iki pusei kopėčių, kiti jau pasiekė net patį viršų, o dar kiti, tai ant vietos, pačioje apačioje knisasi, kaip kurmiai ir nei ženkle nesimato, kad bent kada jie mėgintų palipti tom kopėčiom — kopėčiom vedančiom prie pasisekimo ir laimės.

Kodel-gi toksai skirtumas? Kur čia teisybė? Delko čia stoka lygybės? Gal tie vargšai neturėjo progos prieiti prie laiptų? Anaipol! Jie visi turėjo vienodą progą, laiptai visiems vienodai prieinami, bet tik skirtumas tame, kad vieni neatsižvelgdami ant laiptų augštumo ir kėblumo — neatsižvelgdami ant visų sunkenybių, ėmėsi darbo. Stengėsi tą darbą padaryti kuogeriausia — geriaus, negu nuo jų tikėtasi; kiekviena obstrukcija iššaukdamo pas juos reakciją ir su padidinta energija pergalėjo visus kėblumus. Ir tokiu budu dasigavo netoli laiptų viršaus.

Tie antrieji, persiėmę vergijos dvasia, bevelijo pasilikti laiptų apačioje, bevelijo braidyti po purvyną, nes jie **tingėjo lipti laiptais!...**

Ta pasaka atsikartoja kas diena.

Pažinau tris vaikus: Joną, Jurgį ir Raulą. Jie visi kartu atvažiavo į Ameriką, visi trys turėjo vienodą pradinį mokslą ir visi trys gavo vienodą darbą — audeklų dirbtuvėje. Bet netrukus pasidarė tarp jų skirtumas. Tas skirtumas kas diena didėjo. Už kelių mėnesių Jonas gavo geresnį darbą, ant geresnių staklių; už vieno metų Jonas tapo staklių pataisytuju; už dvejų metų jau buvo audeklų inspektoriumi. Po keturių metų jau matome Joną esant darbo prižiūrėtojo pagelbininku! Pabuvęs dar vienus metus, Jonas prasišalino iš dirbtuvės. Po to, per tris metus nieko nežinojome apie jį. Štai po tų trijų metų (už aštuonių metų po atvažiavimui į Ameriką), jisai pasirodo, bet jau tuomet jisai buvo advokatu! Dar ir čia Jonas neapsistojo. Girdėjome, kad jo kandidatura yra statoma į valstijos legislatūrą, ir, beabejonės, jisai tenai dasigaus, eidamas pirmyn tokiais dideliais žingsniais.

Kas atsitiko su Jurgiu ir Raulu? Nugi jie ir po šiai dienai tebedirba prie to paties darbo. Keletą kartų buvo prašalinti už audeklų sugadinimą, bet vėl šiaip taip įsiprašė.

Koks didelis skirtumas tarp tų trijų draugų po aštuonių metų. Ir štai kodel įvyko toksai skirtumas: Jonas, gavęs darbą, tuoj stengėsi sužinoti apie jį su visomis smulkmenomis.

Pietų laike, kuomet Jurgis su Raulu eidavo pypkių parukyti, arba į salioną, Jonas triusėsi apie mašiną: nudulkina, pripila alyvos ir stengiasi sužinoti kiekvieną vinda, kiekvieną ratuką ir kam jie tenai reikalingi.

Vakare, parėjęs iš darbo, po vakarienei Jonas skubino vakarinėn mokyklon. Jurgis su Raulu juokėsi iš jo. Anuodu jau pramoko pasiprašyti stiklą alaus, tai ir traukia smuklėn, arba praleidžia vakarą prie kazirių.

Už pusės metų Jonas jau netik galėjo angliškai skaityti, bet jau ir susikalbėti. Jurgis su Raulu tik alaus tegali pasiprašyti, ir kada reikėjo pasiteisinti dėl neatėjimo į darbą, tai prašėsi Joną už "tlumočių".

Jonas pasirupino įvairių knygų, aiškinančių apie stakles ir audeklų išdirbystę; liuosą laiką praleidavo pasimokymui iš tų knygų. Jurgis su Raulu liuosą laiką prasnauzdavo įsilindę kur į kampa.

Antrais metais Jonas jau lankė vakarinę komercijos mokyklą, o penktais metais užbaigė vakarinę augštesnę mokyklą (High School) jau budamas "sekinbosiu". Iki tam laikui susidėjęs keletą skatikų, apleido dirbtuvę ir pastojė į teisių mokyklą. Ir štai, po aštuonių metų nenuilstančio darbo, matome jį advokatu!

Žinau daug mergaičių, kurios belankydamos vakarinę mokyklą išmoko puikiai rašyti ir skaityti; išmoko namų ruošos, valgių taisymo, išmoko siuvinėti. Kitos išmoko pianu skambinti ir visa, kas yra reikalinga gerai šeimininkei. Vėliaus apsivedė su "Jonu" ir turėjo laimingą gyvenimą.

Žinau ir Megių su Keidžėmis, kurios parėjusios iš darbo liuosą laiką praleidžia su "Jurgiais" ir "Raulais" prie kazirių ir net prie dar aršesnių dalykų. Kitos tuoj po vakarienei skubina, kad greičiaus nusi-malevoti ir apsimiltuoti, kad geriaus intikus "Raului."

Jos per visą vakarą gauda vėjus ant gatvių kampų; ant rytojaus giriasi savo draugėms, kiek "Raulų" švilpė ir kibino jas. Netrukus tokia mergina apsiveda (dažniausia su policmono pagelba) su "Jurgiu" arba Raulu" ir visą savo gyvenimą praleidžia didžiausiame varge.

Daug randasi "Jonų" ir gerų mer-

gaičių, kurie žengia pirmyn, bet, ant nelaimės, matosi daugiau "Jurgių" su "Raulais" ir "Megių" su "Keidžėmis" repleinėjantčius atgal, ir tik delto, kad jie tingi žengti pirmyn.

Jaunime, prie kurių save prisiskaitai? Apsižiurėk, kur eini: pirmyn ar atgal!

Ar norėtumei buti "Jono" arba anų gerų, mergaičių vietoje? Taip, norėtumei! Tai sek jų pavyzdį. Vien noras nieko gero nepriduos, reikia dirbti — dirbti intensyviai!

Visi turime progą prie geresnio gyvenimo; visi turime lygias teises naudotis tąja proga. Kiekviename miestelyje randasi vienokios ar kitokios pasilavinimo įstaigos. Kur nepažvelgsi, ten mokykla duria į akis, tik reikia ją naudotis. Sakai, šią žiemą pasirupinsi geriaus sunaudoti savo liuosą laiką? Labai gerai, o ar atsimeni, kiek kartų mintijai taip daryti? Ar įvykdinai bent dalį savo svajonių? Jei ne, tai kodėl ne? Visuomet turėtume atsiminti, kad vien svajonės jokios naudos neatneš, reikia tas svajones įvykdyti. Bile žmogysta gali svajoti, gali pageidauti geresnių dalykų, bet tik žmogus su energija, su tvirta valia gali įvykdyti savo svajones ir atsiekti gerus tikslus.

REIKIA SKUBINTI.

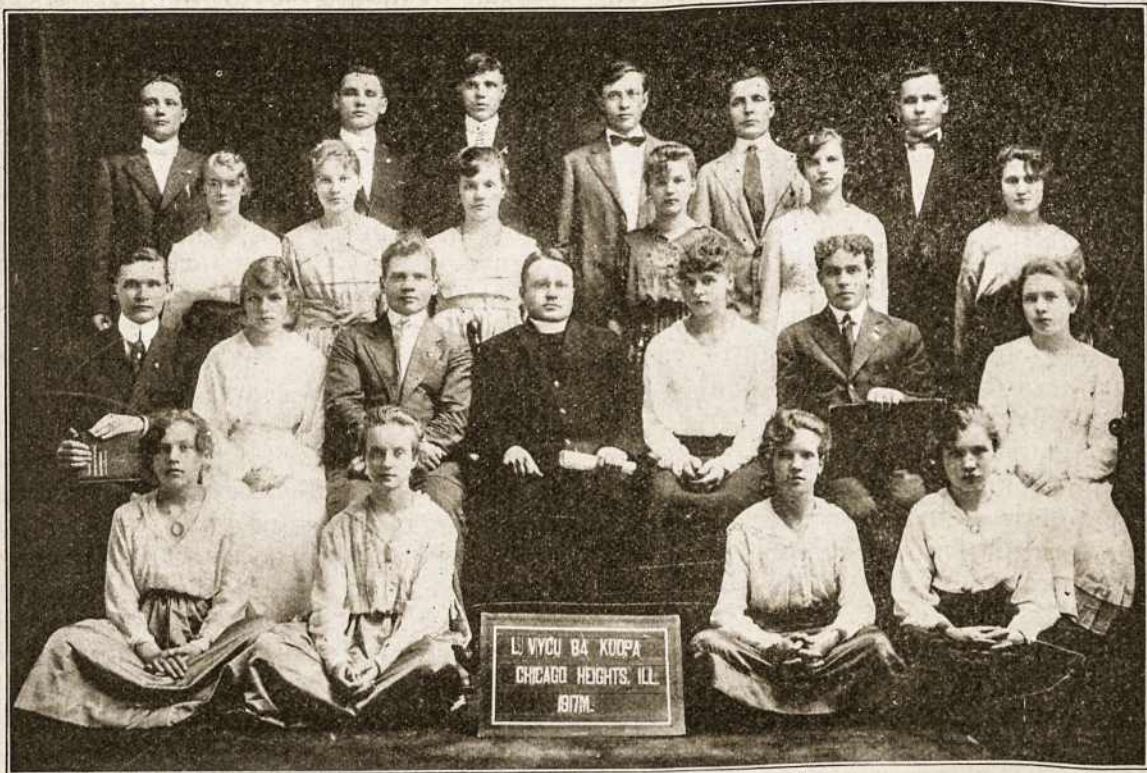
Žmogus važiavo į miestą ir pavijo senukę.
— Kur eini? — paklausė žmogus.
— Į miestą, — atsakė senukė.
— Sėsk pavėžįsiu.
— But gera, aniolėli, bet nér kada, reikia skubinti.

GERAI IŠSIKALBĖJO.

Vaikas: — Mama, nupirk man dudą.
Mama: — Dar ko, nė valandėlės neturėčiau ramybės.
Vaikas: — Ne, mama, aš tik tada duduosiu, kada tu miegosi.

DAR ŠVIESOJE PARVAŽIAVO.

— Jūs vakar tai jau parvažiavote vėlai — tamsoje.
— Ne, dar buvo nuo mėnesio šviesu.

Lietuvos Vyčių 84 kp. Chicago Heights, Ill. Viena jauniausių ir veikiausių kuopų.

Ar Reikalinga Moterims Lygios Teisės?

(Referatas, skaitytas Lietuvos Vyčių IV kuopos susirinkime, debatuoiant viršminėtame klausime).

Moterims reikalingos lygios teisės, nes jos turi teisę jas turėti.

Pirmiausia statykimės klausimą: ar moteris turi teisę gyventi? Be abejo, kiekvienas atsakys — taip. Jeigu pripažįstame moterei teisę gyventi, tai jau tuomi pripažįstame jai ir lygią teisę politikoj, kitaip būtų sau prieštaravimas. Kas turi teisę gyventi, tas turi teisę dalyvauti ir gyvenimo tvarkyme. O gyvenimo tvarkymas, tai ir yra politika.

Jei moterį prapažįstame žmogumi, pripažįstame jai teisę gyventi, o neduodame jai dalyvauti gyvenimo tvarkyme, t. y. politikoj, ir paliekame ją vyrų malonei, kurie nesupranta, nežino ir nenori žinoti moterų reikalų, tai tuomi mes palaikome vergiją. O juk mėgstame girties, kad mūsų laikuose vergijos nėra. Gyvuoja ir gyvuos vergija taip ilgai, kol

laikysime moterims užrištas akis ir burnas politikos reikaluose.

Moteris turi dalyvauti politikoj kitu atžvilgiu.

Moteris yra motina. Ji atlieka pirmą svarbiąją pareigą link žmonijos. Ji pirmoji turi lydėti žmogų į gyvenimą, praveisti jam kelią. Išmokina jį ne tik vaikščioti, pirmutinį žodį išstarti, bet suteikia jam pirmutinę šviesą. Reiškia, moteris yra ne tik žmonijos motina, augintoja-auklėtoja, bet yra jos pirmutinė pagrindinė mokykla. Žodžiu sakant, moteris nutiesia žmonijos pamatą, nuo kurio priklauso tvirtumas gyvenimo.

Žinant, kad moteris yra gimdytoja, auklėtoja ir pagrindinė žmonijos mokykla, gali būti aišku, kaip dieną, kad moteris turi neužginčijamą teisę dalyvauti politikoj lygiai su vyrais.

Moteris, kaip žmonijos motina, gerai žino ir jos reikalus. Ji, budama auklėtoja ir mokintoja, geriausia žino vaikų-

čių reikalus, kuomet vyras apie tai tiek neišmano. Ir todėl matome šiandieną jaunos vaikučius kankinamus ir išnaudojamus įvairiose dirbtuvėse tų vyrų, kurie tvarko valstijos gyvenimą. Moteris tą visa prašalintų, nes ji žino, kiek verta žmogaus gyvybė. Bet jai burna užrišta. Ji neturi teisės pakelti balso. Ji užrakinta namų sienose. Tai-gi moteris, kaip motina, žinanti žmonių reikalus, turi neužginčijamą teisę sėdėti už politikos stalo ir prašalinti netikusią politiką.

Moteris turi natūralę teisę dalyvauti politikoj lygiai su vyrais.

Jeigu pažvelgsime į gamtos dėsnius, nerasime jokio skirtumo tarp vyro ir moters. Moteris, kaip ir vyras, kvėpuoja tuo pačiu oru, lygiai turi valgyti ir gerti. Žodžiu, gamta reikalauja to paties nuo moters, kaip ir vyro.

Kai-kurie užmeta, kad moteris esanti silpnesnio proto.

Pažvelgę į politikos istoriją, pamatysime, kad moteris sugeba valdyti, kaip ir vyrai. Neseniai didžiausią pasaulyje valstiją, butent, Angliją, valdė moteris — karalienė. Jai viešpataujant, Anglijai žydėjo geriausi ir ramiausi laikai jos istorijoje. Holandiją ir šiandien valdo moteris, ir ačiū jai, toji šalis dar nesimaudo kraujuose, kaip tai daro jos kaimynės valstijos, valdomos vyrų.

Literatūros istorijoje rasime moteris tarpe žymiausių rašytojų. Ir ne tik tarpe kitų tautų, kurios savo moterims davė daugiau mokslo, randame ir tarp savųjų moterų žymių rašėjų ir poečių.

Išradimų srityje moteris taip-pat neatsiliko. Moteris Mme Curie išrado radiją. Tai yra svarbiausias šių laikų išradimas. Tas parodo, kad moteris turi lygius proto gabumus. Jeigu moterų tarpe mažiau genijų, negu vyrų, tai priežastis tame, kad moteris visuomet buvo nustumta užpakalin. Jai neduota mokslo, neduota progos išvystyti genijaus.

Kai-kurie sako, vis-gi moteris ne lygi vyrui, nes ji fiziškai silpnesnė. Tas iš dalies tiesa, bet ar gamtos čia kaltė? Pirmiausia rasime daugelį vyrų silpnesnių už moteris, ir taip-pat daugybę moterų lygiai stiprių, kaip ir vyrų. Jei, abelnai imant, moteris yra silpnesnė už vyrus, tai štai

kodel. Moteris iš prigimties yra švelnesnio budo. Vyrai nuo priešistorinių laikų pasinaudojo ta moterų ypatybe ir savo žiaurumu pavergė jas ir jos turėjo dirbti ir maitinti juos.

Kai-kas dabar sakys: jei moteris turi lygų vyrui protą, jeigu ji lygi vyrui gamtos žvilgsniu ir jeigu ji nori lygių teisių politikoj, — tai ji turi ir karėj veikti lygiai su vyrais; kodel-gi jos nekariauja? — Juk karė taip-pat politika.

Į tai moteris štai ką privalo atsakyti. Karė yra senovės vyrų barbarystės liekana, yra tai išimtinai vyrų išradimas.

Moteris biauariai kare, kuri yra barbariškų skerdynių reginys. Ir jei moteris turėtų teises politikoj, tai jos karė išrautų su šaknimis iš žmonijos gyvenimo. Jeigu moteris būtų turėjė balsą politikoj pirm šios karės, tai Europa šiandieną nebraidžiotų brolių kraujuose. Bet ir štai ką galima dar pasakyti. Reikalui priešus, moteris ir karės užsiėmimo tiek-pat gali nuveikti, kaip ir vyrai. Ar tukstančiai moterų, Raudonojo Kryžiaus slaugotojų, nestato kas valanda savo gyvasties pavojui karės laukuose? Ar Rusijos fronte neveikia moterų pulkai? Ar Vokietijos kariuomenėje nerastume šimtus moterų?

Iš to mums aišku, kad moteris gali kariauti, kaip ir vyrai, bet jos biauariai kare, nes tai yra bepročių darbas, gyvuliškas kits kito žudymas.

Štai kodel svarbu duoti moterims lygias teises politikoj.

Visi lygiai turi dalyvauti valstijos reikaluose. Valstija susideda iš vyrų ir moterų, todėl labai nenuoseklu yra vieniems naudoties politikos teisėmis, o antriems jų neturėti. Tolesniai, mokesčiai uždedami visiems lygiomis. Jeigu, pavyzdžiui, moteris turi namą, žemės, krautuvę arba kit-ką, už ką renkama mokesčiai, tai jos nuo jų nepalikuojamos, nepaisant, kad politikoje beteisės.

Moteris doroje augščiau stovi už vyrą. Moterų kriminalistų mažiau, negu vyrų. Tas reiškia, kad moteris biauariai žmogžudystėmis ir visokiomis piktadarystėmis. Todėl jos, dalyvaudamos politikoj, stengtūsi nedorybėms užbėgti kelia.

Moterims dalyvaujant politikoj išnyktų graftas. Šiandien visa politikierių gauja, ypač šioj šalyj, yra vagys, jie parduoda savo žmonės, savo kraštą už žvangantį dolerį. Dabar du Chicagos policijos viršininku ir gauja policemonų sėdi kalėjime už sėbravimą su visokiais žmogžudžiais ir piktadariais. Visi politikieriai sėdi šiltose vietose per apgavystę.

Jie geria vyną iš vargšų ašarų. Moterys, turėdamos teises politikoj, apvalytų ją nuo visokių vagių — plėšikų. Jos neparsiduos už bonką degtinės laike rinkimų, o išrinktos neišduos savo žmonių žmogžudžiams ir plėšikams už dolerį.

Dabar, man ding, aišku, kodėl moterims reikalinga turėti lygios teisės politikoj.
M. J. Balsienė.

Tautos Fondo Reikalai.

Trijų metų sukaktuvės.

Ketvirtus metus karės nelaimė laiko apglėbusi žemės skritulį. Ketvirtus metus mūsų šalelė, Lietuva, grumiasi prieš išnykimą, mirtį.

Rugsėjo 22 d. sueina lygiai trys metai nuo to laiko, kada Amerikos lietuviai, susirinkę Chicagos Politiškan Seiman, nutarė įsteigti Tautos Fondą, gelbėti Lietuvą, sugrąžinti jai brangią liuosybę.

Trijų metų darbo vaisiai.

Amerikos lietuviai nepratę labdarybės darbus dirbti. Tai ir Tautos Fondui nelengva buvo rinkti aukas, pratinti lietuvius prie duosnumo.

Darbo pasisekimui reikėjo organizuoties. Mes ir organizavomės. Išpardžių sunkiai, išlėto. Tolyne — organizavomės smarkiau. Ir po trijų metų jau turime 96 Tautos Fondo skyrius. Tie skyriai surinko apie \$95,000.00. Auka, sulyg reikalo didumo, dar permenka. Reikia ją didinti.

Žvilgsnis į ateitį.

Kad ir ne taip daug praeityje aukų surinkta, tai dar nereiškia, jog ateityje jų nedaug tesurinksime. Tiesa, daugeliui nusibodo aukoti ir rinkėjams ingrišo aukas rinkti. Bet gi atsirado šimtai lietuvių, kurie pasirijo iki karės galui kas mėnuo aukoti ir kitus dar raginti prie prakilnaus pasišventimo. Nors minios dar snaudžia, bet iš tų minių išškosta didžios širdies patriotai ir budina snuduriuojančius. Tas apsišventimas priduoja jėgų ir tolesniam darbui, pasišventimui. Tik ateities darbas žada buti daug smarkesnis, tvirčiau ir nuosekliau su-

organizuotas.

Darbo pasisekimui, šių metų seimas nutarė pertvarkyti centro raštinę. Dabar centro sekretorius daug daugiau dirbs, nei pernai dirbo. Nuo šio laiko prasidės smarkesnė agitacija spaudoje ir gyvu žodžiu.

Kaip tik Centro sekretorius užbaigs kelionę su prakalbomis, Tautos Fondo labui, tai pirmas jos darbas bus naujais pamatais tvarkyti raštinės darbus.

Nuo pusės spalio atskaitos ir atsišaukimai skyriams bus regulieriai siuntinėjami.

Nuo spalio pradžios sekretorius apsigyvens Brooklyne. Kas subatą ir nedėdienį jis važinės į artimesnes valstijas ir organizuos mėnesinių duoklių mokesčius, aiškins apie Lietuvos neprigulmybę ir šelpimą.

Pirmiausias prakalbas jis galės skaityti 12, 13 ir 14 spalio. Pakvietimus reiks siųsti šiuo adresu: 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Prakalbų rengėjams patartina turėti 3, viena kitai artimas, vietas. Tai sekretorius galėtų kalbėti tokioje tvarkoje: 1-moje vietoje — subatos vakare, 2-roje vietoje nedėlioje tuojaus popiet ir 3-čioje — nedėlios vakare. Tokiu budu daugiau ir pigiau butų padaryta.

Tris metus aukas berinkdami kaip kurie jau ir pavargo. Bet nesiliaujanti Lietuvos vargai ir nelaimės lai pastumia mus darban, priduoja mums naujos energijos ir ketvurtiems metams.

Mūsų obalsiu lai lieka: ištesėti, išlaikyti iki galo! Ir dirbkime. Kurie dar neįpratome dirbti, tai pratinkimės, nes

visų darbas Lietuvai reikalingas.

Kuodaugiau ir ilgiau mūsų Tėvynę kentės, tuo smarkiaus ir išstvermingiau mes mažinkime jos kančias.

Broliai, parodykime pasauliui, jog neduosime Lietuvai žuti! Į darbą, šventą darbą, kurs naudą Lietuvai gal duot!

Kazys Pakštas,

T. F. Sekretorius.

Gaivinkime Musų Tarpe Šventą Papročių.

Daugelis žmonių savimi be galo pasitiki. Tokie nuo kitų, sakosi, pašelpos varge nereikalingi yra. Pasekmėje, nė patys artimo nelaimėje negelbėja, nė gelbėti nenori, atsisako.

Savimi, savo jėgomis pasitikėjimas yra geras dalykas. Bet tik lyg tiek geras, lyg kiek į saumeilės ribas neineina. Graži ypatybė savimi pasitikėti, bet jei iš jos artimo nelaimėje šelpti nenoras išplaukia — nėra geras dalykas.

Kad ir tvirčiausiam žmogui, kad ir geriausiai pasiturinčiam, gali toki nelaimė atsitikt, kad jį ant žemės perblokš, ubagu-vargdieniu padarys. Prieš karę Lietuvoje daugelis tvirtų darbininkų, pasiturinčių ukininkų buvo, kurie jokios svetimos malonės nereikalavo. Bet užėjo karės audros — vienus primasino, gerai gyvenančius plikais, elgėtomis pavertė.

Prieš karę Lietuva buvo garsi savo geraširdingais žmonėmis, žmonėmis, kurie visuomet artimą vargę gelbėjo. Šiandie jie nelaimėje ir patys pagalbos reikalingi. Kaip galėjo — kitus šelpė, šiandie gi...

Jei mes šiandie gerai stovime, nebukime tikri, kad taip visados bus. Gali ir mus nelaimės perblokšti. Prie ko tuomet šauksimės, jei visi bus atšalę? Kol pas mus išteklius yra, gaivinkime gražų žmonijos paprotį, Augščiausiojo užgirtą darbą: viens kitą nelaimėje šelpti. Šiandien Lietuvoj, rytoj gal mums tas šventas gelbėjimo paprotys bus išganymu.

Ar daug prie to papročio gaivinimo prisidėjote, ar daug Tautos Fondan paaukojote? Jei pirma Tautos Fondan paaukoti progos nebuvo, tad ji dabar yra.

Naudokitės iš progos.

Pinigus siųskite šitaip: ant čekio ar money orderio rašykite išdininko vardą, B. Vaišnoras, ir siųskite Tautos Fondo Centro Sekretoriui: K. Pakštas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Burelis lietuvių kanklininkų Kaune prieš užimsiant Vokiečiams.

Steigkime Vakarinės Mokyklas.

Nei jokio mokslo negalima pasiekti be pasišventimo ir laiko. Bent mažiausią dalykėlių sužinoti reikia pašvęsti laiko ir triušo pridėti. Kad išmokti kokią amatą arba pasiekti kokią profesiją, nekalbant jau apie vidarinį mokslą, reikia pirmiausia pradinį pereiti. Nes, neturėdamas pradinio mokslo, negali augščiau kopti. Taip kaip namo statytojas negali pradėti namą nuo stogo arba vidurio, bet turi pirma padėti pamatą (fundamentą) ir tada tik jau augštyn varyti, taip ir su mokslu yra. Reikia nuo-pat apačios pradėti. Seniau paprastieji amatininkams raštiško mokslo nereikėjo. Nes jie pastodavo prie taip vadinamo "meistro" ir pas jį dirbdavo kol amatą išmokdavo. Ar tai siuvėjo, kalvio, dailydės, kurpiaus (šiaučiaus) ir daugybė kitokių amatų buvo vienodai pasiekiami. Bet vėliau, kylant pramonijai augštyn, ir amatų sanplota kerojo. Atsirado reikalavimas iš ištojančių mokėjimo rašyti ir skaityti. Na, o jau apie mūsų gadynę, nebėra ką ir kalbėti.

Šiandieną, nors menkiausį amatą norėdamas išmokti, turi bent pradinės mokyklos mokslą turėti. Kadangi, kaip pirmesniuose rašiniuose minėjau, didesnė dalis atkeliavusio jaunimo iš Lietuvos yra bemoksliai, tai norint tokiems pramokti kokią amatą, pirmiausiai reikia išmokti skaityti, rašyti, aritmetikos ir kitų dalykų pirm negu jie bus tinkanti jo mokyties. Pagelbėjimui tokiems jaunikaičiams ir mergaitėms reikalingi vakariniai kursai. Vakarinis kursas gali įrengti kiekviena Vyčių kuopa. Į juos gali eiti mokyties ir nevyčiai, bet kas tik nori ir turi noro mokyties.

Teko girdėti, kad kai-kuriose Vyčių kuopose tas dalykas leidžiamas per balsavimą, ar reikia atidaryti vakarinę mokyklą, ar ne? Taip visai neturėtų but daroma. Jeigu susitaiso burelis norinčių mokyties, tai jie gali tą dalyką paaiškinti kuopos susirinkime, o kuopa privalo išrinkti komisiją tuo reikalu rupinties. Komisiją sujieško mokytoją, garsina laikraščiuose apie mokyklos atsidarymą ir pradeda darbą Kitaip-gi, leidžiant per balsus, di-

džiama nenorinčių gali nubalsuoti, kad nereikia. Tada yra didelė skriauda tiems, kurie nėra lankę jokios mokyklos, o norėtų pramokti rašto.

Daugumas mūsų brolių turi nepereinamą užtvaramą prie geresnio gyvenimo, vien dėl to, kad yra analfabetais. Kiekvienas, pramokęs rašto lietuviškai ir angliškai, turi geresnę progą išeiti į platesnį gyvenimą čia Amerikoje ir parvažiauvę Lietuvon. Todėl tai kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje, jeigu ten dar nėra vakarinės mokyklos, tai mūsų Vyčiai, yra priedermė uždėti. Laikas jau pradėti.

Kitas dalykas. Kai-kur yra labai prarankios valdžios vakarinės mokyklos, kaip tai: Chicagoje, New Yorke, Bostone ir kituose miestuose. Jomis lietuviai turi naudoties. Be to, jei susidaro lietuvių burys iš 20-30 asmenų, galima pareikalauti mokyklų superintendente lietuvių mokytojo, aiškinimui anglų kalbos žodžių lietuviškai. Mokyklų valdžia to neatsisakys padaryti. Tik reikia rimtai paprašyti ir vienkart nurodyti kandidatą į mokytojus, o prašymas bus visados išpildytas. Tai-gi į darbą, kas gyvas!

V. S-s.

KO TEN IŠMOKSI!

— Jonuk, kodėl neini į mokyklą mokytis?
— O ką aš ten išmoksiu nuo nemokančių. Jei ką nori žinoti, tai vis manes klausia ir klausia.

TAI NEJOSIU!

Ukininkas (į čigoną): — Kam tu raitas klamposi pievą?

Čigonas: — Na tai ne raitas. (Nušoko nuo arklio ir nusivedė pėkščias.

Juozas: — Paskolink man 6 dolerius.

Kazys: — Kad tik 3 teturiu.

Juozas: — Na tai duok 3, o kitus 3 dar man busi kaltas.

ŽEMĖ LABAI GILI.

— Na, o ką, Mauški, kaip tu mislyji, ar gili žemė?

— Uj, labai gili. Kai mano tėvuką prieš 80 metų užkasė, tai dar nė dabar nepareina.

'Ei. Vyčiai, Gyvenam Tautai ir Bažnyčiai.'

Pamatę ką nors puikaus, garbingo ir prakilnaus, tuojaus ingauname įspudį.

Beskaidymi istorijos lapus, randame daugybę atsižymėjusių didvyrių, kaip dvasinėj, taip ir pasaulinėj srityj. Matome, kad pasaulio didvyriai užsipelnė daug nuo savo šalies nuveikdami milžiniškus darbus dėl viešos gerovės.

Jų garbinimas skambėjo toli ir plačiai, jų vardas visur buvo minimas, kur jie nežengė, visur jiems taisė pokičius ir ovacijas darė. Kokia tai garbė! O ne vienas gal pavydėjo, trokšdamas pats tos garbės. Ir dabar ne vienas jaunikaitis, skaitydamas apie jų darbus, pamano širdyje: — "Nejaugi aš nesulauksiu tos garbės, nenuveiksiu tokių milžiniškų darbų, kaip ir tie didvyriai. Bučiau tada laimingu ant amžių".

Besvajodami apie šio pasaulio didvyrius, užmirštame Bažnyčios didvyrius ir gal visai neatsižvelgiame į tai.

Žinoma, nenorėkime nuo žemiškų didvyrių atitraukti nei mažiausios dalelės jiems prigulincios garbės. Priešingai, lai pasilieka visa garbė už jų prakilnumą, drąsumą ir atsižymėjimą. Tik vienatinį dalyką padarykime, tai palyginime pasaulio didvyrius su Bažnyčios.

Pirmųjų vardai istorijos užrašuose gal pasiliks ilgai minėtini; tautos bilos apie juos. Bet jų pačių jau nebebus. Dingo! Jie nuėjo ten, kur nei garbingimas nei kaltinimas žmonių negali jų pasiekti. Ten jų joks garsas nepasieks.

Kas galėjo būti garsesniu, kaip Aleksandras Didysis — valdytojas Makedonijos? Suvirš du tukstančiai metų atgal skambėjo jo vardas visame pasaulyje. O kur jis dabar? Kur Cezaras, tas galinasis vadas su savo karžygiais, kuris tapo viešpačiu Rymiško pasaulio? Kur visų-garsiausias Napoleonas Pirmas? Kur šis stebuklingasis genijus, kuris savo valios pajėgomis išsiaugštino ligi didžiausio laipsnio pasaulinės garbės, kurs išnaukino geriausias Europos armijas ir pamynė beveik visą civilizuatą pasaulį po savo pėdomis? Ir kur visi kiti didvyriai dingo?...

Neklausk! Nes jų kunai jau senai pavirto į dulkes.

O koks jų likimas dabar? Dauguma jų, tiesa, protu siekė dangų, bet dora tėkšojo purvyne.

Nejaugi ir su Bažnyčios didvyriais taip atsitiko, kurie neužkariaudavo viešpatyščių, tik patys save, kurie netroško pavergti žmones ir tautas, bet stengėsi pavergti savo pačių troškimus ir norus, nesutvarkomus geidulius ir nedorus palinkimus? Šieji kovojo po vėliava Kryžiaus. Jų garbė ir nuopelnai nekuomet neišnyks.

Žvaigždės nešviečia tokiu šviesiu blizgėjimu, saulė nėra taip skaisti, kaip vienas mažiausias šventasis Dievo.

Tat-gi, Vyčiai, ir mes atkreipkime daugiau domos į nuopelnus Bažnyčios didvyrių. Lai buna mums pavyzdžiu. Neužmirškime, kad mes dažnai kartojame šiuos žodžius: "Vyčiai, gyvenam Tautai ir Bažnyčiai!" Paklauskime kiekvienas savo sąžinės, ar nevedmainiaujame kartodami taip dažnai šiuos žodžius?... Šis išsireiškimas nereiškia vien gelbėti statyti bažnyčias, aukauti uždirbtą centą, ar kada-nekada nueiti į bažnyčią, arba dėl žmonių aukų dar ir prie parapijos prigulėti. Bet reiškia, kad mes turime gyventi tikrai krikščioniškai visose aplinkybėse. Ištikimai tarnauti Kristaus vėliavai ir už ją reikale gyvasties nepasigailėti. Nes jei ištikimai tarnausime Kristaus vėliavai, tada, beabejonės, ir Tautos vėliavai daug ištikimiau tarnausime.

Dievas aiškiai įsakė mylėti savo motiną. Ar tai reikia geresnės motinos kaip mūsų tėvynė, Lietuva? Ji mūsų tėvus ir mus užaugino ir išmaitino. Ji yra mūsų visų-geriausia močiutė. Turime jai didžiausiu pasišventimu tarnauti. Bet kaip su tais, kurie šalinasi nuo Kristaus vėliavos, atmeta Dievą? Ar toki gali ištikimai tarnauti tautai ir mylėti tėvynę? Ne. Nes Dievo nepripažindami, tuomi pačiu atmeta bei negali išpildyti Jo pri sakymą.

Ir todėl jais negalime užsitikėti. Jiems tėvynė mažai apeina. Tą parodė savo pasielgime. Kai kurie jų tėvynę paroduoda už dolerį. O visuomenei ir jie skelbės esą tėvynainiais ir dirbą dėl sa-

vo tautös? Vyčiams veidmainystė priva-
lo buti svetima. Lai nepasilieka tarpe
musų išgamos dėmė.

Bukime tobulūs. Dirbkime Tautai ir
Bažnyčiai ištikimai. Nes nuo musų Tau-
ta ir Bažnyčia daugiausiai laukia. Atei-
tis tėvynės nuo musų priguli. Tik rei-
kia tam švento ir tikro pasišventimo.
Jaunime Lietuvos, stokime petys į petį.
Kur vienybė — ten ir galybė. Vienybėj

ir broliškoj meilėje milžiniškus darbus
nuveiksime.

Nesvajokime apie garbę Napoleono
ir jam panašių, kurie buvo permirkę ne-
dorybe, puikyste ir godumu. Mes jieško-
kime tikros ir šventos garbės, kuri tiktų
Tautai ir Bažnyčiai. Supraskime gerai,
ką reiškia: "Vyčiai — gyvenam Tautai
ir Bažnyčiai". Tada ir vardas Vyčio
mums geriau tiks.

J. B. Bakšta.

Meilės Kibirkštis.

Tylus ir šiltas vasaros vakaras. Pa-
dangėse blizga milijonai žvaigždžių. Mė-
nulis iš augšto apšvietė takelį, kuriuomi
keliaavo dvi žmogysti. Jųjų veidai buvo
nuliudę, akys papludusios ašarose, žodžiai
veržės iš krutinės vien tik dejonių ir ai-
manavimų. Jie žinojo, kad jųjų kelionė
jau baigėsi ir jau nelankys šiųjų vietelių,
kur tiek linksmaus laiko praleido laimin-
gai. Jiedu susiglaudę žengė mažais ir re-
tais žingsniais.

— Bereikalo, Julyte, galvą džiovini.
Priesiekiu taves neužmiršti. Tik mirtis te-
galėtų mane atitraukti. O dar ir mirsiant
mano paskutinė mintis butų vien apie
tave — kalbėjo jaunikaits drebančiu bal-
su.

— Ačiū, Pranutį, už suraminimą. Aš
visuomet kartosiu tavo šiuos ištartus žo-
džius ir viltį turėsiu juose. — Per ašaras
kalbėjo Julytė.

— Aš tau prižadėjau ištikimu buti,
bet tu, mieloji?... — meiliai paklausė Pra-
nas.

— Aš... Ak, brangusai, kam-gi dar
klausti. Nejaugi tavo širdis nejaučia ma-
no sunkių atodusių ir graudžių ašarų, ku-
riose išreiškiama tvirčiausis prižadas —
lyg supykus atkirto jinai.

— Dovanok man — maldavo jis. — Bet
su moterimis gali visaip atsitikti, nes jos
kai-kame pasirodo silpnomis.

— Kituose dalykuose gal ir silpnes-
nės, bet meilėje, aš tikra, kad jos yra tvir-
tesnės — aiškinos Julė. — Tikėk man,
kad tave vieną myliu ir mylėsiu ligi mir-
ties.

Tuom kart prie vartų, kur dar kele-
tą valandų abu prarymojo kalbėdamies ir
tvirtindami viens kito nepamiršti, persis-
kyrė...

*
* *

Po penketo metų jis sugrižo. Jinai
jau buvo vedus. Susitiko šeimyniškame
vakarėlyje. Julė buvo daug atsimainius,
jis nei nepažino. Tik jinai jį pažino ir
pamačius nusigando. Dalykas buvo ne-
pataisomas. Pranas išmėtinėjimais norėjo
palengvinti savo jausmams. Bet praeties
vaizdai, gilios meilės pėdsakai ir sudėji-
mas ištikimybės priesiegos, it replėmis
veržė jo širdį...

Gyvenime dažnai taip atsitinka.

S. Dainius.

GIRTUOKLIO "LAZDA".

Juozas: — Kame Tamsta taip labai nosį
nusibalnojai?

Girtuoklis: — Mat, Juozai, vakar buvau
turguje. Nuvargęs, nuėjau pas Berką atsil-
sėti. Atsilėsęs greit išsiskubinau namo, net
aušros nelaukdamas. Išeidamas užmiršau pa-
siimti lazda, o pasiremti butinai reikėjo, del-
to, neturėdamas kito ramėio, eidamas noroms-
nenoroms buvau priverstas ramstytis nosia.

GATVĖJE.

— Ar negalėtum eiti dirbti, negu ką jau-
nystėje ubagauji?

— O ar tamstai teko kada ubagauti?

— Ką?! dar ką prasimanei!..

— Na, tai tokiu budu tamsta visai neži-
nai, kas tai yra "darbas".

LIETUVOS VYTIS.

Po medžių pakelėj, kur žaliuoja žolė,
Kur beržo šakos linguoja, —
Pasilikus viena, vos gyva, alkana,
Ant kapo motulė raudoja.

Ji neteko sunų, keturių milžinų,
Juos vokiečiams priešas nušovė;
Ir išvijo vaikus, ir išmynė laukus,
Ir duminę grinčią sugriovė.

Gi jos penktas sunus, toks gražus,
malonus,

Pasaulin senai iškeliauo.
Gal tėvynę visai jau užmiršo jisai
Ir senąją motiną savo...

Ir vėjelis tylus pučia sau per laukus,
Motulės veidą paglosto:
Malonių putimu ir saldžiu ošimu
Jos ašaras karčias nušluosto.

Džiūsta ašaros jau, bet širdij neb-
lengviau,
Lyg girnų akmuo ten užgulęs: —
Jau pražilo plaukai ir išdžiuvo veidai
Vargšės senosios motulės,...

Jai nerupi anie, kurie guli namie,
Čia po žaliaja velėna:
Liko žemėj savo, mylimoj Lietuvoj,
Kuri priglaudžia kiekvieną....

Bet jauniausias ansai, jos sunus
penktasai,
Į svetimą šalį išdumęs, —
Ištautėjo gal jau? — Ar nebutų geriau,
Kad vargtų drauge čia su mumis?...

Ir motulės veidai apsiniaukė juodai,
Ją rupestis graužia išnaujo:
Gal jauniausias sunus tautos išgama
bus, —
Mintis ta be peilio papjauja.

Nesirupink, močiut'! tas negali taip
but!
Sunus tavo gyvas ir sveikas!
Vai ne išgama jis, tik kantrus Lietu-
vys,

Tėvynės ištikimas vaikas!

Jis, kaip tikras sunus, gerai žino
vargus,
Kuriuos' yr papludę viengenciškai!
Jis sunkia mintimi drauge su tavimi
Ir badą, ir sielvartą kenčia.

Gal tas laikas ateis, kad visais so-
puliais
Turės jis su tavim dalytis:
Ir stipri jo dvasia nesuklups varguose,
Nes jis Lietuvos yra Vytis!...

J. K.

Matas.

: : : Lietuvių Dainos ir Jų Ypatybės. : : :

(Seniau mūsų broliai jausmų nenuvaldė,
Jų balsas vis griaudė po plačią tėvynę,
Dainele juos virkdė, dainelė numaldė,
Dainelė apreiškė, ką jaučia krutinė.

Margalis).

(Tąsa).

Kuo rutelė yra mergelei, tuo žirgas
berneliui. Iš senų-senovės žirgas yra ge-
riausias lietuvių draugas. Lietuvis dėkin-
gas yra žirgui, su kuriuo dalydavosi pavo-
jais. Karėse su vokiečiais, lenkais ir gu-
dais lietuviai imdavę viršų, pasidėkojant
mitrumui žemaitišką rusies arklių. Ber-
nelio, jojančio pas mergele žymiausiu pa-
puošalu ir pasididžiavimu buvo bėrasis

žirgelis, gražiai nušertas ir išmitrintas.
Dainose gludi ta ypatinga žymė, kad lietu-
vis bernelis kitaip nesilankydavo pas mer-
gele, kaip tik raitas ant žirgo. Taip ir
mergelei labiau intikdavo, ypatingai jei-
gu persistatydavo gražiu žirgu ir mitriai
mokąs joti.

Tėvas, žinodamas kame jo sunaus
yra laimė, iš-pat mažens mokina prisiriši-
mo prie žirgo. Dar sunelis lopšyje, o tė-
vas jau jam sako:

.....
.....

Čiučia — liulia sunytėlį,
Mažą nedidelį.

Užčiučiavęs — užliuliavęs
Šerk bėrą žirgelį,
Kad nušersi žirgužėlį,
Žirgužėlį — juodbėrėlį.

Kad uždėsi balnužėlį,
Balnužėlį tyminėlį,
Segk aukso kilpeles.

Paskui:

Kad prisegsi kilpužėles,
Kad prisegsi auksinėles,
Sėsk, jaunas suneli,
Sėsk, maliutėli,
Joki pas mergelę...

Užaugęs sunelis sekdamas tėvo patarimus. Norėdamas intikti mergelei tik raitas pas ją tesilankydavo:

O ir atjojo	Alyvas gausta,
Jaunas bernelis	Žirgelis baugštos,
Ant juodbėro žirgelio	Linkst alyvo šakelė.
	O, kad taip linktų
Ir prikabino	Uošvio širdelę,
Bėrą žirgelį	Leist. už mane dukrelę.
Prie alyvo šakelių.	

Matome, kad meilė lietuvių bernelio ir mergelės gryna, dora ir prakilni. Pirm negu susijungdavo moterystės ryšiais, kits kitą geriausia pažindavę, nusižiurdavę, kaip kuris pildo savo privalumus ir dorybes užlaiko.

Pavizdinga meilė gyvavo ne vien tarp mergelės ir bernelio, bet taip-pat ir tarpe kitų šeimynos narių. Šventa meilė šeimynoje gyvavo tarp tėvų ir vaikų, tarp brolių ir seserų. Dukrelė-lepunėlė ištekėjus už bernelio, pagyvenus nauju gyvenimu, kuris visų-pirma skubino ne smagu-mais bei švelnumais pripratinti jaunąją martelę prie naujų apystovų, tik vargais, tarsi kietomis alkanėmis, suramstė, — nusiminus ir netekus lygsvaros bėga guostis pas matušę. Motina, išgirdus susisielojusios dukrelės balsą, žadina savo sunus:

Kelkit suneliai,
Jūs, raitojėliai,
Klausykit gegužėlės!

Išein suneliai
Iš žirgų stainios,
Galvelės glostydami.
Tai ne gegelė,
Tai ne raiboji —
Tai mūsų seserėlė.

Numirus motinai, dukrelė su ašaromis eina prie liepos, ją apkabina ir prisimena matušę:

Šalyj viešaus kelelio
Stov' žali liepelė.
O aš pastojau
Po ta liepele —
Tariau bene močiutė.
Lenkiau liepų šakeles,
Braukiau žalius lapelius:
Nei man atsakė,
Nei prakalbėjo
Anei vieno žodelio.

O sunelis, netekęs savojo tetušio, taip pat labai gailisi ir eina guostis pas ažuolą:

Vidur jurių — marelių —
Augštasis kelnelis.
Ant to kalno — kalnužėlio
Žalias ažuolėlis.
O aš jaunas priklaupdamas
Užsikabinėdamas;
Ar pavirsi, ažuolėli,
Į mano tėvelį?

Meilė brolių ir seserų išreikšta šioje gyvoje dainelėje:

O kas ten plaukia	Bitutė bitelė
Per ežerėlį?	Su bitinėliu.
Antelė, antelė	O Kas ten kalba
Su zelzinėliu.	Tam svirnužėlyj?
O kas ten siaudžia	Brolūkai-broleliai
Po sodužėlį?	Su seserėlėms.

Po šeimyninių dainų žymią vietą tautinėje poezijoje užima svedbinės dainos. Susituokimas į porą lietuvių gyvenime yra vienu svarbiausiu ir iškilmingiausiu momentu. Motinos pareigos iškeltos labai augštai.

Svodbinėse dainose atsivaizdina, kaip prasideda meilės ryšiai tarp bernelio ir mergelės, kaip bernelis palenkia sau mergelės širdelę, paskui pasiunčia pas mergelės tėvus piršlius. Kaip sutartuvės eina ir kokiomis apeigomis bei papročiais prieinama svarbiausiojo tikslo — vestuvių. Be dainos čia neužsimezga nei viena kilpa. Daina ypatingai nutaikinta į jaunąją. Visur jos lydima. Jaunoji tai drąsinama, tai griaudinama. Daina gailiomis savo stygomis pravirkdo jaunąją pasodintą už stalo pirm išvažiuojant į šliubą, ka-

da primena paskutinę valandą jaunos mergystės, trukstančius ryšius su numylėta rutele ir apie, nors prakilnų, bet sunkų motinos pašaukimą. Daug gailių ašarų išsiritą iš jaunosios akių, kuomet prisieina nusisegti žaliajį vainikėlį, o prisisegti juodąjį gobturėlį. Tą atlieka ne jinai pati, bet vestuvinkinai su daina:

Atsegė vainiką,	Vainikas dainose
Kai žiedelį,	Perdainuotas,
Uždėjo nuometą,	Nuometas dusaute
Kai lauželį.	Perdusautas.

Vainikas nupintas
Jaunų seselių,
Nuometas pasiūstas
Senų bobelių.

Pasibaisėjimas gobturu ir kitaip išreikštas:

Lengvumas, gražumas
Vainikėlio;
Sunkumas, bjaurumas
Gobturėlio.

Prie šeimyninių dainų priguli raudos arba garbstymai. Suprantama, kad viešpataujant lietuvių šeimynoje pavyzdinčiai meilei, atsiverdavo ašarų pakalnės mirus kuriam mylimam jos nariui. Raudose išsireiškia, kaip tėvai garbstė vaikus, o vaikai tėvus, broliai seseris ir tt.

Numirus motinai, vaikai tokiuo būdu garbstė:

“O, tu mano motinėle, o, tu mano dušonėle, vakar tuom česeliu dusavai ant lovelės, o šiandien ant baltos lentelės.... Mano motinėle, mano širdelė, budavoja tau dvarelį be durelių, be stiklo langelių. Kaip tu pakelsi tas lanteles, tą sierą žemelę? Tu nematysi nei aušrelės auštant, nei saulės užtekant.”

*
*

Pažinę tautinių dainų turinį bei prasmę, apčiuopkime dabar likusias ypatybes: poetiškumą ir formą. Iš augščiau padarytų pavyzdžių apsipažinome, kad tautinės dainos atsižymi apstumu poetiškų gražybių. Tyrasis naturališkumas, t. y. paprastas ir vaizdingas piešimas daiktų bei paveikslų, graži ir švelni forma, tobulinanti žmogaus sielą pajėga padaro poeziją žavėjančia ir galinga. Plačiausiu sluogsniu lietuvių tautinę poeziją yra už-

bėgęs lyriškasis elementas, kuriame taip pat nemažai gludi ir elegiškojo elemento; juk jaučius lietuvis dažnai pro ašaras išmeta aikštėn saldžiuosius dvasios jausmus. Lyrizme rasime įsipynus dramatiškojo ir tragiškojo elementų.

Dainų poeziją puošia graži, plastiška kalba ir įvairūs išsireiškimų būdai. Čia randame daugybę epitetų, pritaikintų žmonėms ir gamtos tvariniams. Tarp jų va kokių esama: tėvelis sengalvėlis, baltoji matušėlė, seselė lelijėlė, brolelis dobilėlis, mergelė širdužėlė, bernelis bijunėlis; žalio vario naščiukėliai, sidabro rakteliai, ažuolėlis svyruonėlis, juodas rudėnėlis, rutelių darželis, ir tt.

Taip pat ir tropomis apsti tautinė poezija. Lietuvaitės gražumas tropa taip išreikštas:

Mūsų sesužės	Mūsų sesužės
Skaistų veidužiai,	Juodos akužės,
Kaip obuolužiai.	Kaip serbentužės.

Motinos pakelti vargai auginant vaikus tropa sekančiai išreikšti: —

Ei, tu liepele užuonėle,
Užavai rytą vakarėlį,
Lyg užužavai devynės šakas,
O šią dešimtą viršunėlę.

Visas devynės vėtružė laužė
Bet, Dievai, laikyk viršunėlę.

O nor gegelė įsitupti
Ryt's vakarėlis pakukuoti.

Ei, tu močiute — dušonėle,
Dusavai rytą vakarėlį.
Lig užauginai devynius sunus,
O šią dešimtą dukrytėlę.

Visi deyni krygužėn jojo,
Bet, Dievai, laikyk dukrytėlę;
O nor galvelę pajieškoti
Rustą širdelę suraminti.

Nelaimingos pačios vargas, kenčiamas nuo rustaus vyro, tropoje taip aprašytas:

Nuo putinėlių,	Nuo pikto vyro
Nuo šermukšnelių	Nuo pijokėlio
Pagiružiai raudoni.	Antakužiai raudoni.

Lyginai tautinės dainos turtingos metaforomis.

Dukters išsikabinėjimas motinai, kuri neleidžia jai ištekti už neturtingo vyro, metafora taip išreikšta.

Dukryte mano, Močiute mano,
Jaunoji mano, Senoji mano,
Kuo judu užsiklostą? Rasužę pasi'klosva,
Ką judu pasiklostą? Miglužę užsiklosiva.

Mitrus jojimas dainoje metaforiškai išreikšta:

Kad aš jojau per girelę,
Giruzė bildėjo.
Kad užgavo akmenėlį,
Aukso rasa krito.

Toliau daug tautinėse dainose rasi-
me giperbalų*). Antai mergelė taip nusis-
kundžia ant bernelio, intraukusio ją i
vargą.

Tu priskaldei balanų
Iš mano rankelių
Iš privijai pantelių
Iš mano kaselių.
Tu pašėrei žirgelį
Rutų vainikėliu,
Tu pagirdei žirgelį
Gailiom ašarėlėm.

Jronija (pajuoka) lietuvių dainose
pasitaiko aštri ir keista. Svodbinėse dai-
nose svočios išvaizda taip nupiešta:

Svočiukė — rožė,
Svočiukė — lelija
Kodel tavo, kodel tavo
Pagurklėlis gurkso?
Kaklelis storas?
Pas močiutę augau,
Žalią tešlą valgiau:
Delto mano, delto mano
Kaklelis storas.

Keistumą ironijos pastebėsime šioje
dainoje:

Išėjo tetušis iškuprino,
Atlaužęs žvirblyti nubildino.
Pučkelė prie šono ten dyrino.
Istel'jęs, betupint, pavilbino;
Parvežė brolyčiai, pargirgždino,
Įvilko nuo rogių, ičiučino;
Nupešė dukrytės, nudulkino,
Iškepė mamuzė, iščirškino.
Iškepė žvirblyti, iščirkino,
Inešė sesytės, įstyrijo,

Inešė sesytės, įstyrijo,
Pastatė ant stalo, parėplino.
Susėdo svetyčiai, surioglino,
Suvalgė žvirblyti, sutraškino.
Bevalgant žvirblyti, betraškinant,
Išmaukė aluko dvi pusbački.

* *
Tai tokios mūsų tautinės dainos ir
jų ypatybės. Tautinės dainos visuomet
augščiau stovės už dainas išpintas ga-
biausių talentuotų dainių. Tautos dainius
nerinko dažų savo dainai puošti. Jis, ir-
damasis tarp įvairių gyvenimo aplinky-
bių, vargo, kentėjo arba linksminosi. Jis
dejavo-skundėsi arba džiaugėsi-juokavo,
o aidas išsipynė į dainą, kuri tarsi spar-
nų keliama išbangavo į erdvę. Bangavo iš
lupų į lupas. Kas išbėgo iš vienos dėjuo-
jančios arba nudžiugusios krutinės, ra-
do daug bendra jausmuose ir sielojo kito
asmens, esančio tarp vienodų aplinkybių,
krutinėje. Užtad tas aidas negeso, bet
stiprėjo ir plėtėsi. Talentuotas dainius
gali daug padailinti tautinę dainą —
aptaisydamas ją gražesniais, rėmeliais, pri-
duodamas švelnesnį bei mandagesnį skam-
bėjimą, bet nepriduos jai daugiau galybės
jau ištemptos ligi kulminacijinio taško.
Dainius sutvers galingą originali veikala,
jei inaus tą, kas arti žmonių sielų gludi,
o atsiekimui savo tikslo turės ieškoti me-
džiagos iš pirmojo šaltinio — iš tautinių
turtų šaltinio ir ten suras savo darbui am-
žinai tveriančių pajėgų.

Jieškokime ir mes tautiniuose mūsų
turtuose grožės ir tvarniams pajėgų!

*) Dalyko žymus pardėjimas: išputimas
arba susmulkinimas.

MEILĒS AUKA.

Išaušo aušrelė, štai teka saulelė,
Lyg auksu nulieta ji rieda per kalnus.
Gojelyje skamba lakštutės dainelė,
Jos balsas malonus, žavėjantis, švelnus.

Atbudo žemelė, sukilo paukšteliai,
Girioje jau skamba įvairūs balseliai.
Rasos sidabrinės jau krinta lašeliai,
Štai piauna šienelį lankoje berneliai.

Mergelė darželyje rutas ravėja,
Ravėdama liudną niuniuoja dainelę:
Meilužis ateitį šį rytą žadėjo —
Jo nėra.. ir ilgu ir sopa širdelę...

Kaip jai būtų linksmą, kad ji pamatytų!
Jam meilės žodelių kvietkelį paduotų.
Ko trokšta jos širdis jautriai pasakytų,
Meiliai apkabinus, saldžiai pabučiuotų!

Gal skaudus ilgesis taip jos nekankintų,
Gal karšta krutinė paliautų liepsnoti,
Jei vieną žodėlį jis jai pasakytų,
Nereiktų jos širdžiai sopėti, raudoti...

Atskrisk, balandėlį, atnešk nors laiškėlį,
Lai žino, ar gyvas yr josios bernelis, —
Lankys ji darželį kas mielą rytelį!
Ramys ją meilužio ištartas žodelis!...

Dabar ji čia viena, kaip miško paukštelė,
Ilgėsis kankina, širdelę jai gelia,
Ji baigia jau vysti, kaip rutų šakelė,
Jos mylims išėjo į karės laukelį...

Ar gyvas, ar miręs? Vaitoj gal kančiose,
Gal kulka plieninė jo širdį pervėrė,
Gal šaukias pagelbos suremtas žaizdose,
Ar juoda žemelė akis jam užbėrė? —

Balandis atskrido, graudžiai suburkavo:
“Bernelis karėje numirt pasiskyrė!”
Mergelė darželyj daugiau nedainavo—
Jos širdis iš gaileščio plyšo.. ji mirė....
Chicago' 17. Jonas.

ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAS.

Kuopoms arba pavieniams nariams,
atsilikusiems su mokesčiais už bertainį
(tris mėnesius) laiko, organą sulaikome.

Kai-kurios kuopos mokesčių apsi-
mokėjime nesilaiko taisyklių arba tvar-
kos. Vietoj 10c. už mėnesį, moka 9 ir du
trečdalius cento. Tai yra, vietoj 60c. už
pusmetį, arba 30c. už bertainį už kiekvie-
ną narį, moka 50c. už pusmetį, o 25c. už
bertainį. Tokiu budu daroma organ. labai
atjaučiama skriauda. Pageidaujama, kad
kuopos mokesčius mokėtų taip, kaip nus-
tatyta, t. y. po 10c. už organą už mėnesį
nuo kiekvieno nario; arba \$1.20 metams,
60c. pusmečiui, 30c. bertainiui.

Duokles už organą ir Centruį siųs-
kite Iždininkės vardu: A. Petrauskaitė, 4
Congress Ave., Waterbury, Conn. Visais
piniginiais reikalais reikia kreipties prie
Iždininkės, kaip va: užsisakant konstitu-
cijų, ženklelių, finansinių knygų ir tt.

Reikalaujant čarterio kuopai, aplika-
cijų, pinigams siųsti blankų ir abelnai in-

formacijų apie suorganizavimą kuopos ir
organizaciją, kreipkitės pas raštininką: J.
Aleksa, 14 Millbury st., Worcester Mass.
“Vyčio” Administracija.

Prašome Išsilyginti.

Pereitų metų Iždininkas, P. Mulevičius,
perduodamas naujai valdybai Vyčių turta, kar-
tu pridavė ir kuopų bilas, kurios Centruį yra
skolingos.

Liet. Vyčių 13 kp., Chicago, Ill., už 50 kon-
stitucijų \$3.00
L. V. 16 kp. Chicago, Ill., už 50 konst. \$3.00
L. V. 16 kp., Chicago, Ill., už 30 konst. 1.80
L. V. 16 kp. Chicago, Ill., už fin. knygą \$2.50
L. V. 39 kp. Minersville, Pa., už fin. knygą 2.50
L. V. 41 kp. Brooklyn, N. Y., už fin. knygą 2.50
L. V. 50 kp. New Haven, Conn., už fin. k. 2.50
L. V. 65 kp. Silver Creek, Pa., už fin. k. 2.50
L. V. 66 kp. Omaha, Nebr., už fin. knygą 2.50
L. V. 87 kp. Maspeth, N. Y., už fin. knygą 2.00
Prie naujos valdybos:
L. V. 88 kp., Donora, Pa., už fin. knygą \$2.00
Viso Centruį kuopos yra skolingos \$52.10
Kuo greičiau išsilyginsite, tuo bus kuopoms
lengviau ir Centruį geriau.

A. E. Petrauskaitė,
Cent. Iždininkė.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA

LIETUVOS VYČIŲ PENNSYLVANIJOS APSKRIČIO 4-TO SUSIVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

Lietuvos Vyčių Pensylvanijos Apskričio 4-tas susivažiavimas įvyko rugsėjo 9 d. 1917 m. Šv. Pan. Aušros Vartų parap. svetainėje, Wamamie, Pa. Susivažiavimą atidarė malda vietinis klebonas kun. J. Miliauskas. Posėdžius vedė Apskričio pirm. T. Šeimis, raštininkavo J. M. Dumčius, F. A. Černauskas mandatus rinko, J. Venslovas ir F. A. Černauskas — įnešimų komisija.

Protokolas 3-jo susivažiavimo vienbalsiai priimta. Iš protokolo pasirodė, kad daug nutarimų nebuvo įvykdinta.

Organizavimo komiteto raportas priimta.

Raportas Apskričio valdybos narių priimta.

Išvažiavimas neįvyko, paaiškėjo suirutė komitete.

Apskričio režisieris savo raporte aiškina, kad negalės sutvarkyti lošėjus ir negalimą pasirodyti scenoje.

Kun. A. Sinkevičius išrinkta pirmininku L. V. svaidininkų (base-ball) lygos, taip pat pirmininku basket ball lygos, abiejų lyčių: vyrų ir merginų.

Apskričio organizatoriais išrinkta: T. Šeimis ir B. Mališauskiūtė.

Tvarkymas vakarėlių rengimo laiko palikta Apskričio valdybai.

Raportas Apskričio korespondento priimta.

Raportas "bankieto" komiteto priimta.

Įnešta, kad kuopos pasidirbtų klausimų skrynelės (Question Box) rinkimui klausimų delei išaiškinimo. Priimta.

Apskritis išreiškė nuomonę kas link "Vyčio" steigimo Pittsburge. Po apvarstymo nutarta laikytis V Kongreso nubalsavimo.

Kun. Miliauskas išrinktas delei surengimo amatninkų paskaitų.

Įnešimas sutverti Apskričio chorą atidėta ant toliaus.

5-sis susivažiavimas nutarta laikyti Du-ryea, Pa.

Susivažiavimas uždaryta malda.

Tamas Šeimis, pirmininkas.

J. M. Dumčius, raštininkas.

LIETUVOS VYČIŲ PITTSBURGH APSKRIČIO 2-TRO SUSIVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

Lietuvos Vyčių Pittsburgh Apskričio 2-tras susivažiavimas įvyko rugpjūčio 2, 1917 m.,

Homestead, Pa.

Susirinkimą atidarė dv. vadovas, kun. S. J. Čepanonis, malda. Sekė Apskričio valdybos ir delegatų iššaukimas. Nepribuvo P. Jenčius iš Braddock'o, jo vietą užėmė P. Alksnis. Išskaityta ir užtvirtinta mandatai delegatų. L. Vyčių 88 kp. iš Donora, Pa. Iš ten atsilankė: O. Rosmanskis, A. Kudžius ir M. Šarkiūtė.

Pereito susivažiavimo protokolas vienbalsiai priimta.

Rankų plojimu pasveikinta svečias Dr. Veberis iš Pittsb. Lietuvos Vyčių Pittsb. Apskričio pirm., A. Sadauskas, prašė, kad Dr. J. Veberis pakalbėtų apie Baltimores kuopą. Svečias nurodė, kaip kuopa susitvėrė ir gyvuoja ir davė keletą patarimų, kaip geriau gyvuotų Liet. Vyčių Pittsb. Apskritis. O. Rosmanskis aiškino apie L. Vyčių Conn. Apskritį, ir Donoros 88-tą kuopą. Išreiškė vieną pasiskundimą, kad L. Vyčių 88 kp. Donoroje yra pilnai užsimokėjus, bet negauna organo. (Klaida jau atitasyta, organą gaus visi. "Vyčio" red.). Koncerto rengimas liko pavestas Liet. Vyčių Pittsb. Apskričio vargonininkams. Kas link sav. Vyčio steigimo, nutarta raginti ne tik narius, bet ir pašalinius asmenis prie paskolų bei aukų rinkimo. Apskritis nutarė pranešti kuopoms, kad jos garsintų laikraščiuose, kiek surenkama aukų ar paskolų susirinkimuose. Nutarta, kad kiekviena kuopa išduotų savo veikimo raportą nuo vieno Apskričio susivažiavimo, ligi kito. Vienbalsiai nutarta, kad susivažiavimą vestų Apskričio Valdyba. Inešta ir nutarta, kad kiekvieno susivažiavimo protokolas būtų pagarsintas "Vytyje." Svarstoma kas link Katalikų Spaudos Savaitės. Nutarta, kad Vyčių kuopos uoliai prisidėtų ir kaip išgalėdamos darbuotųsi. Kilo klausimas, kaip suorganizuoti daugiau kuopų, ir liko nutarta išrinkti organizatorius. Išrinkta sekantieji: Dr. Jonas Veberis iš Pittsburgh'o, O. Rosmanskis iš Donoros ir kun. S. C. Čepanonis iš Homestead'o.

Iš išd. raporto paaiškėjo, kad Apskričio kasoje yra \$6.05. Į Apskritį užsimokėjo šios kuopos: 11-ta kp. Homestead, Pa. — \$3.00, Braddock'o kuopa — \$1.15, 62-ra kp. W. E. Pittsburgh. — \$1.90, viso — \$6.05. Išlaidų nebuvo.

Sekantis Liet. Vyčių Pittsburgho Apskričio susivažiavimas atsibus W. E. Pittsburgh, Pa., pirmą nedėdienį spalio, 6-tą val. vak. Susirinkimą uždarė dv. vadovas kun. S. J. Čepanonis malda.

Anelė Aučiūtė,

L. V. Pittsburgh Apskričio rašt.

CHICAGO, ILL.

*Naujų narių ir kun. F. Kemėšio
pagerbimui vakaras.*

Rugsėjo 12 d. šv. Jurgio par. svet. Liet. Vyčių 16 kuopa pagerbė naujus narius, įstojusius kuopon per pastaruosius 4 mėnesius, ir iš Rytų parvažiavusį Chicagon brangų Vyčiams ir katalikų visuomenei asmenį — kun. F. Kemėšį. Vakaras, savo tvarka ir dvasia, buvo pirmas tos rūšies Chicagoje.

Prasidėjus programai, visi pagerbiami nariai susodinta scenoje, publika susėdo svetainėje. Tuom kartu iš klebonijos pakviesta kun. F. Kemėšis. Sako, apie sumanymą jį pagerbti nieks ankščiau nepranešė, todėl ovacija, padaryta svetainėn inėjus, į svečių padarė didelį įspūdį. Toliau sekė programas. Kiekvienas pagerbiamas narys turėjo prakalbėti šį-tą publikai. Ne visi buvo drąsus ir iškalbingi, bet ką atliko, buvo iš jų nemaža. Apie kun. F. Kemėšį, kaipo pagerbiamą svečią, šį-tą pasakė M. Zujus, nurodydamas jo veikimo pėdsakus Lietuvoje ir čia, Amerikoje. Šį-tą tarė ir naujiems nariams. Pilnu tyro, žavėjančio meno balsu publiką pavaišino žinoma lietuvių dainininkė poni M. Janušauskienė. Padainavo vieną dainą, turėjo dainuoti ir kitą, publika labai ir daugiau prašė. "Tautos Veikėjas" (J. K. eiles iš "Pažangos") padeklemavo p-lė Skol. Gedgaudaitė. Eilės tiesiai nutaikintos gerb. svečiui F. Kemėšiui. Pasakius eiles, ta pati panelė indavė svečiui stambų gyvų gėlių bukieta.

Užkandus vakarienės, prabilo pats svečias — kun. F. Kemėšis. Kalbą sakė indomią. Tarp kit-ko, svečias išreiškė džiaugsmą chicagiečių Vyčių veikimu ir jų augimu skaičiuje. Ant galo kalbėjo vietinis klebonas, Vyčių Centro dv. vadovas kun. H. J. Vaičiūnas.

Vakarą pavyzdinčiai vedė P. Baltutis. Publikos buvo virš 200 asm. Geri įspūdžiai visiems paliko.

Dalyvavęs.

Rugsėjo 23 d. Liet. Vyčių 16 kp. šv. Jurgio par. svet. įrengė vakarą. Scenoje perstatė veikalą "Byla del linų markos". Veikalas geras ir gerai vaidintas publikai patiko. Ypač pasižymėjo Petras ir Pranas (dar gražiau skambėtų Petras ir Povilas) Gedgaudai, pirmas Petro Drimbos, antras Jurgio Ramono rolėse. Nepraščiau vaidino ir kiti — Šurblevičiaus — šunadvokačio rolėje A. Malinauskas, pirmojo miestsargio — A. Vaizbotas, antrojo — J. Baubkus, kalėjimo sargo — F. Voidatas.

Vakaras pasisekimu gali išsiskaityti į eilę geriausių. Daug triušo aukojo P. Baltutis.

Pasivėlinęs.

ST. KAČINSKAITĖ,

L. Vyčių 8 kp. (Roseland, Ill.) narė. Du metu pirmininkaudama minėtai kuopai, pasižymėjo darbštumu. Jinai čia augus, bet yra viena prakilniausių lietuvačių.

DETROIT, MICH.

Vyčių Choro Koncertas.

Detroito jaunimas bei visuomenė turėjo puikią progą pasiklausyti gražaus koncerto, kuris buvo įrengtas rugsėjo 8 d. Vyčių 79 kuopos choro — kun. K. Skrypko 25 metų kunigystės sukaktuvių paminėjimui. Žmonių buvo pilnutė svetainė. Na, ir nieks nesigailėjo atsilankęs.

Pirmiausiai vakaro vedėjas, A. Aleksandravičius, paašikino koncerto tikslą.

1. Vyčių kvartetas vykusiai sudainavo tris dainas.

2. L. Šilelio eilėmis sveikina gerb. Jubiliatą A. Bukšaičiūtė; 3. Ponas L. Šimutis skambino gitara. Delnų plojimui vos galo sulaukta.

4. Seka Rakauskaitės ir Janšaitukės duetas. Publikai dainelės labai patiko.

5. L. Šimutis smuikuoja lietuvišką polkų. Šis numeris ypatingai visus palinksmo.

6. Dainą "Ilgėsys" sudainuoja: D. Gustaičiūtė, M. Viloniškiūtė, K. Gervilis ir T. Dereškevičius. Šį kvartetą atliko gabiausi choro nariai, todėl labai puikiai pavyko.

Tame protarpyje maži Vyčiai — Jaugutė ir Drukteinis inteikė kun. Kazimierui didelį puikių gėlių bukieta ir pasveikinimą su Vyčių

kuopos narių parašais.

7. C. Sasnausko kantatos "Broliai" dalį sudainavo M. Kvietinskiūtė ir L. Šimutis; duktas išėjo gerai.

8. Dr. D. Čapas sveikina gerb. Jubiliatą nuo Vyčių kuopos.

9. Monologas "Redaktorius", kurį atliko patsai autorius L. Šimutis, labai visus prijuokino.

10. Dainuoja mažųjų Vyčių choras. Dainelės (ypač "Žvirblis", kurį atliko Kasevičių Jurgiukas), labai pavyko.

Protarpyje vėl maža vyte — Bukšaitė — inteiķe kun. Kazimierui tris sidabrinis indelius nuo Vyčių kuopos.

11. Piano solo "Mazurka" (F. Chopino) paskambino A. Aleksandravičius.

12. Kun. F. B. Serafinas kalba, paaiškinamas savo įspūdžius ir tą, ką jaučia dalyvaujdamas tokiam gražiam vakarėlyje. Jis linkėjo kun. Kazimierui sulaukti netik auksinio, bet ir deimantinio kunigystės jubilėjaus.

13. Programa baigiama dainomis. Vyčių choras sudainuoja Vyčių Hymną (A. Aleksandravičiaus), "Kur bėga Šešupe" (Č Sasnausko), "Miels tėveli", (Al Aleksandravičiaus), "Sesutė" (S. B. Kazuro). "Pasveikinimą" ir Lietuvos Hymną. Sudainuota taip puikiai, kaip iš tokio skaitlingo, gerai išlavinto choro ir galima buvo tikėtis. Nemaža papuošalo chorui suteikė mergaičių tautiški, o vyrų balti rubai.

Po programai pratarė keletą žodžių pats gerb. Jubiliatas. Jis Vyčiams ir chorui išreiškė nuoširdžią padėką už gražias dovanas ir surengimą koncerto. Taip-pat pasižadėjo toliau dar daugiau su Vyčiais dirbuotis.

Po koncertui buvo lietuviški žaislai ir šokiai. Didžiausias nuopelnas įrengime šio puikaus koncerto priguli muzikui A. Aleksandravičiui, kuris visa širdžia yra pamylėjęs Vyčius ir jų labai nenuilstančiai dirbuojas.

Lyra.

DONORA, PA.

Lietuvos Vyčių 88-ta kp. ėia susiorganizavo 15 liepos šių metų. Narių, pilnai užsimokėjusių, 40. Yra keleta su patariamais balsais. Žymiausias darbas nuo laiko susitvėrimo yra inkurimas knygynėlio, kuriame intalpinta apie pusantro šimto įvairaus turinio knygų. Prie progos reikia paminėti, kad į tarpą jaunimo įsiskverbė ir tokių, kurie mėgino tarnauti ir laisvamanijai, bet jie nyksta, kaip migla saulei užtekėjus. Dabar Vyčiai pradėjo sparčiai ruoštis prie Kat. Spaud. Savaitės. Jau išrinko į tą komisiją tris asmenis: Petrą Kastriķį, Jurgį Gedvilą ir J. Bubilą, visi darbštus vyrai ir laukiama kitų katalikiškų drėčių atstovų, kad pradėjęs darbą iš vieno. Į kariuomenę liko pamintas darbštus narys — Petras Skirmontas.

Lai gyvuoja L. Vyčių 88 kp.!

Skr—ė.

A. FRAJERAITĖ,

L. Vyčių 8 kp. (Roseland, Ill.) narė. Pradinį mokslą baigė vietinėj Visų Šventų parapijos mokykloje. Šiemet Adolfina baigė augsčiausiąją (High School) mokyklą ir pastojo mokintis į Normal College Chicagoje, pedagogijos skyriun.

Adolfina yra gabi moksleivė, moka taisyklingą lietuvių kalbą, 1 metus vedė Vyčių 8 kp. vakarinius kursus. Nors ėia augus, bet tikra, naudinga tėvynainė.

CLEVELAND, OHIO.

Rugsėjo 16 d. C. L. D. Sąrysis Lietuvių Salės Bendrovei įrengė iškilmingą vakarą. Programe dalyvavo L. Vyčių 25 kp. choras, C. L. Teatrališkas choras ir "Varpo" vyrų choras. Buvo prakalbų, deklamacijų ir kitokių pamarginimų. Kalbėjo A. Zdanevičius, J. Marozas, p-lė B. Skripkauskaitė, kuri visus ragino pirkti L. S. Bendr. šėrus. Deklėmavo p-lė T. Lėkavičiūtė — "Draugams", p-lė B. Šerkšniūtė — "Neužmirškime vargstančiųjų".

Vyčių choras, vedamas p. A. Z. Vismino dainavo "Gyvuok ilgai", "Tai gražios dienos". J. Šeštokas puikiai išpildė solo "Naujoji Galdynė" ir porą dalykų balalaika, kuomi labai publiką palinksmino. C. L. T. Ch. dainavo "Oželis", "Pavasario saulutė šviečia. J. Klimavičienė solo "Gegužės daina". Galop "Varpo" choras dainavo porą dainų.

Tarpuose grojo gerai išsilavinęs L. Tautiškas Benas.

Išleistuvių vakaras.

Rugsėjo 17 d. L. Vyčių 25 kp., atsisveikinimui su nariais, pašauktais į S. V. kariuomenę, įrengė šeimynišką išleistuvių vakarą. Ačių gražiam komiteto pasidarbavimui, išleistuvės buvo įspudingos. Tarp Vyčių buvo 1 C. L. T. Ch. narys, 1 "Varpo" Ch. narys ir du jau tarnaujančiu kareiviu. Ir šitiems buvo suteiktos išleistuvių ceremonijos. Laike vakarienės žymiausią prakalbą pasakė kun. J. Halaburda. Al. Benevičius savo kalboje davė sumanymą sudėti ketetą centų užpirkimui šv. Mišių už žuvusius karėje. Viso labo surinkta \$34.40.

Galop išlydimi karininkai J. Verseckas, J. Škliutas išreiškė Vyčiams padėkos žodį ir linkėjo nepaliumi veikus ateityje. Jiems kalbant, apėmė kaž-koks liudėsis...

Užbaigoje dainuota Lietuva Tėvynė Musų... Atsisveikinant su karininkais dauguma verkė.

Matas.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvos Vyčių 18-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą rugsėjo 7 d. Po protokolo išduota raportai šeimyniško išvažiavimo. Prakalbų raporte paaiškėjo, kad buvęs kalbėtoju K. Pakštas yra mokiniu ir darbuojasi Vyčių naudai, todėl kuopos nariai, atjauzdami mokslivio ir sykiu L. Vyčių prieteliaus padėjimą, sumetė aukų, kaip atlyginimą. S. Luinis davė 1.00, Z. Tamošiūnas — 50c. Kiti davė, kas kiek galėjo. Greitu laiku komitetas pažadėjo aukas pasiūsti K. Pakštui.

Toliau sekė Teatrališkos komisijos raportas. Paaiškėjo, kad Vyčiai mokinasi veikalą "Sulyg naujausios mados", kuris neužilgo bus perstatytas. Vyčiai uoliai dirba dailės srityje, ką paliudija choro veikimas. Buvo pakeltas klausimas kas link knygyno įsteigimo. Nesantarmė su klebonu svetainės reikale knygyno įsteigimą verčia atidėti ateičiai.

Vyčiai taip-pat rupinsis įrengimu Kat. Spaudos Sąvaitės. Geistina, kad ir kitos katalikų draugijos paremtų.

J. K. N.

WATERBURY, CONN.

L. Vyčių 7-ta kuopa rugsėjo 9 d. laikė mėnesinį susirinkimą. Pirmiausia J. V. Kovas paskirstė aktoriams roles. Paskui svarstyta įvairūs dalykai. Apsvarščius reikalus, baseballininkų pirmininkas pranešė, kad baseb. rateliui reikia daug daiktų nusipirkti. J. V. Kovas inešė padaryti kolektą. Aukojo: kun. J. Valantiejus \$1.00, J. V. Kovas 1.00, P. Dulkė 50c., kiti po mažiau. Viso sumesta \$4.40. Baseballininkų ratelis pasižadėta ir toliau remti.

Po visų svarstymų, J. B. Šaliūnas atsisakė nuo pirmininkystės, nes jam reikia stoti į Šv. Valstijų kariuomenę. Gerb. J. B. Ša-

liūnas atsisveikino su septinta kuopa, kuriai jis daug pasidarbavo, linkėdamas geriausių pasekmių Vyčių organizacijai. Nauju pirmininku išrinkta St. Danaitis.

Po to Tautos Fondo narys priminė, kad Vyčių 7-ta kuopa išrinktų delegatus į T. F. 40-tą skyrių. Išrinkta V. Vasiliauskas ir J. Virbila.

Prie kuopos prisirašė 7 nauji nariai, taip kad mūsų kuopa narių skaičiumi vis auga.

S. M. D.

Naujos knygos.

Rytų Pylis. Drama 5-se aktuose, 14-je atidengimų. Lietuvių kalbon vertė B. Skripkauskaitė. Prekė 35c. Spauda ir turtu "Dirvos". Cleveland, Ohio, 1917 m.

Lietuvos Vargai. (Kas dabar dedasi mūsų tėvynėje. Sulyg pranešimų daktaro Bielskio, kun. Bartuškos, rašytojo Jonylos, kalendoriaus Vilniaus Aido ir tt.). Sutaisė Išeivis. "Išeivių Draugo" spauda. Glasgow, 1916 m.

Sugriautas Lizdas. Apysaka iš dabartinės karės. Parašė V. G. "Išeivių Draugo" spauda. Glasgow 1917 m.

Svaigalų intekmė į žmogų. Parašė Išeivis. Kaina 5 penai. "Išeivių Draugo" spauda. Glasgow. 1917 m.

Svieta parėjūnas. Trankymasis po Vokietiją, Daniją, Luxembergą. Iš seno darbininko atminimų. Surinko Išeivis. Spauda "Išeivių Draugo". Glasgow. 1916.

Mažas reikalingiausių giesmių ir maldų rinkinėlis, Škotijos lietuvių katalikų pradeda-mųjų pamaldų laiku vartojamas. Spauda "Išeivių Draugo". Glasgow. 1917 m.

Unhappy Country of Lithuania. Printed by "Išeivių Draugas", Glasgow, 1917. Kaina 1 penas.

Skaityk — Galvok, gudriai manyk, gerai daryk. Katalikų Spaudos Komisijos leidinys 1. Parašė F. V. 1917 m. "Darbininko" spauda. So. Boston, Mass. Kaina 5c.

Knygelėje aiškiai išdėstoma spaudos reikšmė, jos svarba ir galybė. Patariama katalikams rinktis dorą, rimtą, mokinančią spaudą, kuri pilnoje prasmėje vaduoja spaudos rolę. Knygelėje paminėti visi Amerikos lietuvių katalikiški laikraščiai. Tuo ir paranki ir naudinga ši knygelė plačiau visuomenei, nes, jei skaitytojas mažai apsipažinęs su spauda ir mūsų laikraščiais, ras joje reikalingas žinias ir nurodymus.

Redakcijos Atsakai.

M. Zigu. Eilutės "Vyčiui" netinka.

Vyčiui. Suvis nėra pamato intarinėti tuos žmonės, kurie jaunimą ragina mankštinti kuno pajėgas, buk jie žadina jame nuožnumą, žudymo jausmą. Nors lietuviai kuno pajėgomis bent 8 kartus peraugtų kaimynes tautas, visvien negalėtų kėsinties ant jų užpulti. O kad lietuviams ateityje gali prisieiti visokiomis priemonėmis ginti savo teises ir gyvybę, apie tai beveik galima neabejoti. Ar šiaip ar taip, jei į mūsų dirvą ateis svetimas artojas, jei svetima valia nesiskaitys su mūsų teisėmis, taip kaip ligšiol kad buvo, tai, suprantama, prisieis mums užartuoti (sukietinti) visas — kuno ir dvasios — pajėgas kovoje už išlikimą. Vokiečiai, dar pirm karės darę plenus užgrobti Lietuvą, ir dabar tųjų plenu neslepia. Jie maño kas trečių mūsų sodžių padaryti vokišku, atiduodant žemę į vokiečių rankas.

Kas bus, jei mes pavergti kitų valios, negalesime savo spaudikams prilygti dvasios ir kuno ypatybėmis. Prisieis gelsti ir mirti stipresniam gailalui besispraudžiant.

Juk žinome, kad fizinis mankštinimas, tai tautos pajėga, auginanti jo sveikatą ir kečianti kitas — dvasines sritis — mokslą ir dorą. Ar nebutų tad geriau, kad lietuviai fiziškuoju lavinimosi užsiinteresuotų. Lietuviams jis be galo reikalingas. Prisipažink Tamsta, kad esi matęs, kaip didžiūmai mūsų brolių truksta miklumo, gracijos patogiau gatve pereiti, pro žmogų praeiti. Vieton saliuone sveikatą naikinti, jos atmosferoje svaigti, ar negeriau būtų auklėti inteligentiškesnes ypatybes?

Fiziniojo lavinimosi klausimas, staiga iškeltas, padarė į mus keistą įspudį. Gvildensime jį tol, kol jis geriau paaiškės. Tik gvildenti jį reikia rimtai, šaltai, gilinantį į temą (klausimą), o ne kimbant į asmenis arba į grupę kitokią nuomonę turinčių, kitaip į tą dalyką žiurinčių. Dalykai, kurie gali buti tautos išganymu, užsitarnauja rimto, taktingo į juos atsinešimo.

"Vytyje" prisieis įvesti tam tikrą skyrių to klausimo gvildenimui, nes visvien dar jis mažai išaiškintas. O kas blogiausia, kad daugumos jis keistai suprantamas.

PASINAUDOKITE GRAŽIA DOVANA.

Lietuvis spaustuvininkas, A. Kaulakis, kiekvieną Chicago's Vyčių kuopą, kuri tik atsikreips, apdovanos puikia dovana — iš gipso kaltu Vyčių ženklų.

Kreipkitės šiuo adresu:

A. KAULAKIS, 2214 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.

KARININKO, K. MIKŠIO AUKA "VYČIUI."

Vytis karininkas, K. Mikšis, išeidamas karuomenėn davė "Vyčiui" \$10.00 auką. Bet to, jis prašė, kad "Vytyje" įvesių **Karininkų Skyrių**, lietuvių karininkų balsams išsireikšti.

Aukotojui ačių už auką, o Karininkų Skyriaus matome naudingumą, užtad jį įvesime.

Kviečiame lietuvius karininkus tame skyriuje reikšti nuomones ir mintis.

Statement of the Ownership, Management, Circulation, etc., Required by the Act of Congress of August 24, 1912, of "Vytytis" published semi monthly at Chicago, Ill. for October 1, 1917, State of Illinois, County of Cook. Before me, a notary public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mathew Zujus, who, having been daly sworn according to law, deposes and says that he is the business manager of the "Vytytis" and the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section, 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to with:

1. That the names and adresses of the publishers, editors, managing editors, and business managers are:

Publisher Lietuvso Vyčiai — Knights of Lithuania Incorporated, Editor Mathew Zujus, 3337 So. Morgan st., Chicago, Ill. Managing Editor none, Business Manager Mathew Zujus, 3337 So. Morgan St., Chicago, Ill.

2. That the owners are: Lietuvos Vyčiai — Knights of Lithuania, Incorporated, J. Bučnis pres., 407 So. Paca St., Baltimore, Md., J. Aleksa, sec'ry, 14 Millbury St., Worcester, Mass., A. Petruskaitė, treas., 4 Congress Ave., Waterbury, Conn.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owing or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: none.

4. That the two paragraphs next above, giving the and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracin affiant's full knowledge and belief as to the circulations under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owners; and or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

Mathew Zujus,

Sworn to and subscribed before me this 24 day of September, 1917.

Joseph J. Elias,

(My commission expires Dec. 1920.).

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDY- BOS ADRESAI:

Dvasiškas vad.: kun. H. J. Vaičiunas,
3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmin.: J. Bučnis, 407 So. Paca st.,
Baltimore, Md.

Vice-pirmin.: Navickas, 85 New Park
ave., Hartford, Conn.

Raštin.: J. Aleksa, 14 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Iždinin.: A. Petrauskaitė, 4 Congress
ave., Waterbury, Conn.

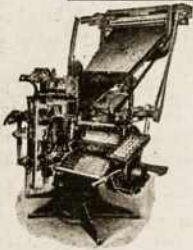
Iždo globėjai:

J. M. Dumčius, 199 Noble Lane, Wil-
kes Barre, Pa.

J. Vaitekunas, Hartford, Conn.

V. Varžinskaitė, 249 River st., Matta-
pan, Mass.

Jums Visiems Reikalinga

Intertype mašina
del rinkimo rai-
ščių.

Nes kiekvienas skaitote
knygas, o jas beskait-
tant nuplyšta, jeigu
yra be viršų, o kai su
viršais, tai ilgiau laiko

Mes apdarome viso-
kias — senas ir naujas
knygas, taip kaip Tam-
stos reikalaujate. Taipogi
turime įrengę NAU-
JĄ SPAUSTUVĘ sulyg

vėliausios mados mašinomis. Ir atliekame
įvairiausių spaudos darbus, kaip tai:
*knygas, laikraščius, konstitucijas, progra-
mus, laiškus ir visokių-visokiausių pas-
kelbimus*, kokių tik kas reikalauja.

Užtai, gerbiamieji Vyčiai, kada turėsi-
te kokį spaudos darbą arba knygų apda-
rymui, tai nepamirškite mūsų antrašo, o
mes užtikriname, kad busite užganėdinti.

Su pagarba,

Kaulakiai Broliai, San.

**THE LITHUANIAN PRINTING &
BINDING HOUSE.**

2214 West. 23rd Pl., Chicago, Ill.

Telephone Canal 107.

Nauja Knyga.

Vytė, Joanna Tamašauskaitė (Lak-
štutė), buvusi 24 kp., o dabar 60-tos
kuopos narė, išleido knygutę savo ra-
šytų eilių. Didelio formato, 64 pusla-
pių, ant geros popieros, su pagražini-
mais. Kaina tik 25c (vienas kvoteris).

Gerbiamieji Vyčiai, paremkite pra-
platindami ją laike savo vakarų tuo
sustiprinsite dvasią jaunos daininin-
kės.

Galima gauti pas pačią autore:

720 N. Main St., Kewanee, Ill.

P. S. Imantiems kartu daugiau,
nuleidžiama didelis nuošimtis.

Vyčių Vėliavos.

Vyčių kuopos, norint kad būtų vieno-
da ir tikra vėliava, meldžiame su užsaky-
mais kreipkities prie mūsų. Mes, kaipo
Vyčiai, teisingai darbą atliksime. Vyčiams
speciališkos kainos. Tap-pat išdirbame ant-
spaudas, ženklelius, karunas, įvairioms or-
ganizacijoms.

Mūsų ilgų metų praktika visus užga-
nėdins.

M. A. NORKUNAS,
340 So. Broadway, Lawrence, Mass.

"VYTIS"

Jaunimo dvisavaitinis laikraštis.

leidžia

Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$1.50
Pusmečiui75
Pavienis numeris	10c.
Į užrubežių metams	\$2.00

"VYTIS"

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

"VYTIS"

(The Knight)

Published twice a month by the

Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$1.50
6 month75
To Foreign Countries yearly	\$2.00

Advertising rates on application. All communica-
tions must be addressed:

"VYTIS"

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.